

ÉLELETÜNK

XL. évf. 2. szám (40. Jg. Nr. 2)

Az európai magyar katolikusok lapja

2008. február

AZ EMBERI CSALÁD: A BÉKE KÖZÖSSÉGE

XVI. Benedek pápa üzenete a Béke Világnapjára (1.)

Az új év kezdetén szeretném mindenki-
nek eljuttatni őszinte jókívánságomat,
üzenetemmel szeretnék békét és reményt
kívánni minden embernek az egész vilá-
gon. Közös elmélkedésünk témája, amit
üzenetem címűül választottam, és ami a
szívemhez különösen is közel áll: az em-
beri család: a béke közössége.

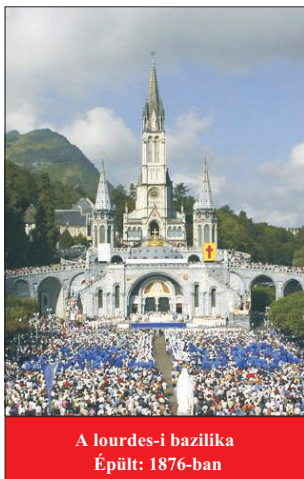
1. Az egyének közösségének első meg-
jelenési formája éppen az, ami egy férfi
és egy nő egymás iránti szeretetéből fakad,
akik úgy döntenek, hogy örökre
egyvé lesznek, hogy együtt új családot
alkossanak. Am a Föld népei is arra hi-
vatottak, hogy szolidáris és együttműkö-
dő kapcsolatokat létesítsenek egymás-
sal, minthogy az emberiség egyetlen csalá-
djának tagjai: „Az összes nemzet
ugyanis egy közösség, közös az eredetük,
hiszen Isten népesítette be az emberi
nemmel a föld színét (vö. ApCsel 17,26),
és ugyanaz a végső céljuk is: Isten.”

Család, társadalom és béke

2. A férfi és nő házasságán alapuló
természetes család mint az élet és a sze-
retet bensőséges közössége, „a személy
és a társadalom »humanizációjának el-
sődleges helye” , „az élet és a szeretet
bölcsoje” . Ezért joggal nevezzük a csalá-
dot az első természetes közösségnek,
„isteni intézménynek, mely valamennyi
társadalmi szerveződés prototípusa, a
személy életének alapját alkotja.”

3. Valóban, az egészséges családi élet-
ben megtapasztaljuk a béke néhány alap-
vető alkotóelemét: a testvérek közötti
igazságosságot és békét, a szülők által
megtestesített tekintély szerepét, a gyen-
gebb családtagok – kicsik vagy betegek
vagy idősek – szeretetteljes szolgálatát,
a kölcsönös segítségnyújtást az élet szük-
ségleteiben, a másik elfogadásának és –
ha arról van szó – a megbecsülésnek a
készségét. Ennél fogva a család az első és
pótolhatatlan nevelő a békére. Nem meg-
lelő tehát, hogy a családban elkövetett
erőszak különösen is elfogadhatatlan.
Amikor azt mondjuk, hogy a család „a
társadalom első és eleven sejtje”, akkor
lényeges dolgot állítunk. A család azért is
a társadalom alapja, mert lehetővé teszi,
hogy meghatározó tapasztalatokat sze-
rezzünk a békéről. Ebből következik, hogy
az emberi közösség nem mondhat le arról
a szolgálatról, amit a család végez és
nyújt. Hol érezhetem meg jobban a formá-
lódó ember a béke sajátos légkörét, mint
abban a „fészekben”, amit a természet
készít számára, ahonnan származik. A
család szókincse: a béke szókincse. Min-
dig ebből kell meríteniünk, hogy ne felejt-
sük el a béke szókincsét. A nyelvezet át-
alakulásával a társadalom nem veszítheti
el azt a „nyelvtant”, amelyet minden
gyermek elsajátít az édesanyja és az édes-
apa gesztusaiból és tekintetéből, még mi-
előtt megtanulná a szavaitól.

4. Mivel a család kötelessége, hogy
tagjait nevelje, sajátos jogokkal rendel-
kezik. Az Emberi Jogok Egyetemes Nyi-
(Folytatás a 6. oldalon)

A lourdes-i bazilika
Épült: 1876-ban

A LOURDES-I EMLÉKÉV

Szeptéletem fogantatás ünnepén, decem-
ber 8-án ünnepélyes szentmise keretében
megnyitották a világhírű francia kegyhely,
Lourdes fennállásának 150. évfordulóját
ünneplő emlékévet. A Szentatya, elfogad-
va számos főpásztor és világi hívő kérését,
különleges teljes búcsút engedélyezett a
150 éves jubileum alkalmából. Az emlékév
néhány kiemelkedő eseményére XVI. Be-
nedek pápát is várják.

Lourdes kezdettől fogva nemzetközi
zarándokhely volt – fogalmazott Jacques
Perrier, Tarbes és Lourdes püspöke a
Kathpress hírügynökségnek adott inter-
jújában. Időközben pedig Jeruzsálem és
Róma mellett a harmadik legfontosabb
zarándokhely lett a világon. Abban is kü-
lönbözik más zarándokhelyektől, hogy a
betegek itt különösen kivételes helyet
kapnak – mondta a püspök.

Az utóbbi 150 évben több mint 7000
gyógyulást regisztráltak az irodában, kö-
zülük azonban csak 67-et ismert el Egy-
házunk tudományosan nem magyarázhat-
ó gyógyulásnak. Az Egyház feltételei e
tekintetben mindig is nagyon szigorúak
voltak: akkor ismeri el megmagyarázhat-
atlannak a gyógyulást, ha a betegség
gyógyíthatatlan; ha szervi eredetű vagy
baleset idézte elő, illetve ha a gyógyulás
spontán, tényleges és tartós.

Súlyos esetekben Theillier minden or-
vossal konzultál, aki jelen volt Lour-
desban az esetleges csodás gyógyulásnál.
Ezután a beteg, azaz a gyógyult dosszié-
ját bemutatják a lourdes-i „nemzetközi
orvosi bizottságnak”, amely minden
összel ülésezik, és amely kétharmados
többséggel dönt az ügyekben. A szavazás
eredményét ezután közvetítik az illetékes
egyházi hatóságoknak. A folyamat 5-től
akár 15 évig is eltarthat.

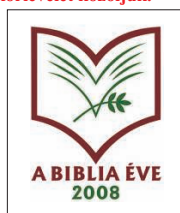
Lourdes napjaink egyik legjelentő-
sebb zarándokhelye. Minden évben több
millió zarándok érkezik a Pireneusokban
található 16 000 fős kisvárosba, köztük
több tízezer beteg és fogyatékos ember.
Franciaországban Párizs után Lourdes-
ban a legmagasabb a vendégéjszakák
száma: 2006-ban hatmillió volt, a szálló-
dék vendégéjszakák száma 32 000. A ju-
bileumi évben mintegy 8 millió zarándok-
tot várnak Lourdes-ba. □

2008: A BIBLIA ÉVE

Amint arról az anyaországi egyházi és világi média hírt adott: a katolikus, a református és az evangélikus Egyház a 2008. esztendő a Biblia évének nyilvánította. A közös kezdeményezés célkitűzése, hogy az Egyháztól elidegenedett és oly sokféle szempont által vezérelt közéletben közösen megszólaltassák a keresztényiség alapüzenetét, ami azonos a Biblia üzenetével, az **Evangéliummal**. Erre batorít mindannyiunkat a Biblia évének mottója is: **„Boldog, aki olvas-sa...”** (Jelenések könyve 1,3) Az alábbiakban a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia ezzel kapcsolatos körlevelét közöljük.

1. „Sokszor és sokfélekép-
pen szól Isten az ósatyákhoz
a próféták által, most a végső
időkben pedig Fia által szól
hozzánk” (Zsid 1,1). Amint
a Betlehemben született gyer-
mekben Isten megtestesült
Fiát imádjuk, úgy a Szent-
írásban mi, keresztények Is-
ten Szavát, Isten Igéjét tisz-
teljük. Hisszük és valljuk,
hogy az ószövetségi jóvendölések Isten
ígéretei voltak, amelyek Jézus Krisztus-
ban teljesedtek be: Ő a Szentírás megérté-
sének a kulcsa. Az ember sok mindent
megtudhat a világról, fölismerheti még Is-
ten léte is, azonban Isten üdvözítő tervét
csak az Ő kinyilatkozató szavából ismer-
hetjük meg.

Hosszú évszázadokon keresztül ké-
szítette elő az ószövetségi kinyilatkozat-
tás az Üdvözítő útját, kirajzolódott a
Meváltó alakja, a Meváltóé, aki meg-
szabadítja népét, aki végül is az egész
emberiségnek békét és boldogságot szer-
ez: kiengesztelődést Istennel és kien-

gesztelődést egymással. En-
nek a Messiásnak az alakja
Izaiás prófétánál mint szen-
vedő szolgál jelenik meg,
amit később maga Jézus is
vállal. Jézus élete, csodái,
működése, majd megváltó
keresztáhalála és feltámadása
meggyőzték a tanítványokat
arról, hogy benne telje-
sedtek az ószövetségi ígére-
tek. A feltámadás után maga az Üdvözi-
tő világítja meg az emmauszi tanítvá-
nyoknak az Írások értelmét. Ők pedig
úgy emlékeztek erre vissza, hogy lán-
golt a szívük, amikor ezt hallották. Ilyen
öröm töltötte el az első keresztény kö-
zösséget, amikor a föltámadás fényében
megértették, hogy Isten ígéretei Jézus-
ban teljesedtek be. A keresztények azu-
tán Krisztus életét, tanítását, csodáit, ha-
lálát és feltámadását örömhírként adták
tovább. Hittek abban, hogy Jézus a Meg-
váltó és az Úr. Ezt az örömhírt pedig ha-
marosan írásban is feljegyezték. Az első

(Folytatás a 7. oldalon)

AZ ÉLELETÜNK ÉLETE

Írta: Borbándi Gyula

Lapunk elérkezett negyvenedik évé-
hez, és ez elegendő ok arra, hogy egy
pillanatra megálljunk és visszapiant-
sunk az elmúlt évtizedekre, amelyek
alatt immár nemcsak egy, de megköze-
lítően másfél emberöltő telt el, ha a Ma-
gyar Nyelv Értelmező Szótárát követve
azt véljük, hogy ez „annyi idő, amennyi
egy-egy emberi nemzedék felnövekedé-
séhez, kifejlődéséhez szükséges (25-35
év)”. Ez alatt a negyven év alatt nemcsak
az olvasók személyes életében, de nem-
zetünk életében is korszakos változások
következtek be, Hazánk immár több,
mint másfél évtized óta szabad és füg-
getlen ország, a magyar nép maga dönti
el, hogyan és milyen politikai feltételek,
életkörülmények között akar élni, és ha
ezek kedvezőtlenek, érte nem mások,
hanem maga felelős. Tőle függ, hogy ez
a felelősség hogyan jelentkezik, javára
vagy kárára. Ebbe mi, Nyugaton élő ma-
gyarok nem szólhatunk bele, noha ma-
gyarokként magunk is érdekeltek va-
gyunk abban, hogy hazánk hogyan él és
merre halad.

Az Életünk, mint a nyugat-európai
magyar katolikusok lapja csak azt kíván-
hatja, hogy a nemzet fejlődjék, polgári
biztonságban és szabadságban éljenek,
életviszonyaik javuljanak és az ország
életén olyanok álljanak, akik képesek a
nemzet hajóját kedvező irányba kormá-
nyozni. Érdekeltek abban, hogy az orszá-
got kik és merre vezeték, kellően biztosí-

tottak-e az állampolgári jogok, köztük a
vallásszabadság és benne a katolikus hit-
elveknek megfelelő élet lehetősége. A
katolikus sajtónak ebben is felelőssége
van és ebbéli felelősségéről nem felel-
keztetik meg még akkor sem, ha az or-
szág határain kívül működik és elsőren-
dű feladata az idegenben élő katolikus
magyarok tájékoztatása, eligazítása, is-
mereteinek növelése. Az elmúlt évtize-
dek alatt tanúi lehettünk annak, hogy la-
puk e feladatát maradéktalanul teljesíti.
Teszti ezt azon elsőrendű felelősségén
kívül, amely a külföldi létből fakad és a
nyugat-európai magyar katolikusok hit-
életének nemcsak megtartását, de folya-
matos elmélyítését írja elő.

A negyvenedik évfordulón érdemes
elgondolnod az elvégzett munkán és
elért eredményeken, vagy akár kudarcok-
kon. Az idősebbeknek azért, hogy fel-
idézhesék az eseményeket, a fiatalok-
nak azért, hogy megismerjék őket és lás-
sák, elődeik mit tettek.

A második világháború utáni évek-
ben, különösen az ötvenes magyar
forradalmat követő időkben mind erő-
sebbé vált a magyar katolikus sajtó
iránti igény. Újnak ez nem volt nevez-
hető, hiszen ha felidézük a háború utáni
németországi magyarok – akkor még
emigráció – életét, feltűnhet, mily erős
volt a vágy és törekvés a katolikus ma-
gyarok közötti irásbeli érintkezés, nép-
(Folytatás az 5. oldalon)

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

A Biblia éve

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2008 január 1-jén körlevélben fordult a hívekhez, amelyben „protestáns testvéreinkkel együtt” meghirdette a Biblia évét. Szövege lapunk első oldalán olvasható.

A körlevél részletesen megindokolja a kezdeményezést, mindenekelőtt azzal, hogy a Szentírás a keresztények számára Isten szava, az Ő üzenete az emberiséghez. Ez vonatkozik az Ószövetségre építve, mint az Újszövetség: „a két szöveg egyetlen és szerves egységet alkot. Az Ószövetség az Újszövetségben bontakozik ki, az Újszövetség pedig benne rejlik az Ószövetségben... Összetartoznak, mint az ígért és a beteljesedés.”

Az Egyház hite szerint a Biblia a Szentlélek által sugalmazott szerzők írásait tartalmazza, őrzője és hiteles magyarázója az Egyház.

A továbbiakban a körlevél rámutat, hogy a Szentírás „keresztény életünk alapja”, de egyben az európai kultúra forrása és az emberiség közös értéke. Külön jelentősége mindenki számára, hogy „életformáló útmutatást ad” és ezzel választ azokra a kérdésekre, amelyek az embernek, a modern embernek is, a lelki éneknek. „Nélkülsé Jézus Krisztust nem ismerhetjük meg”, márpedig Ő a kereszténység alapja és központja.

Ez alkalommal nem olvasóink feltett kérdéseit foglalkoztatnak bennünket, hanem inkább olyanok, amelyek a Biblia kapcsán olvasóinkban felmerülhetnek és amelyeknek döntő szerepük lehet abban, hogy valaki hogyan áll a Szentírásához. Vitathatatlan tény ugyanis, hogy a katolikus híveknél a Szentírással való rendszeres foglalkozás széles körben csak az utóbbi évtizedekben kezdett terjedni. Így aztán nemcsak a „Jehova tanúi”, akik mint szekta a másik végletbe estek, hanem protestáns testvéreink is joggal vehették a szemükre, hogy Isten szavát nem ismerjük, legalábbis nem eléggé. E jelenség hátterében az áll, hogy a Biblia, mint a keleti kultúrkörben több ezer évvel ezelőtti keletkezett írásgyűjtemény, a szak tudással nem rendelkező olvasó számára könnyen félreérthető, de mindenestre nehezen érthető szövegeket tartalmaz. Tekintettel arra, hogy ilyen félreértések több esetben, főként az első keresztény századok folyamán, tévhitokhoz vezettek, az Egyház – a nyomatás felfedezése előtt – előnyben részesítette a szóbeli magyarázatot, de még később is előírta a kommentárral, hivatalos magyarázattal ellátott Szentírás-kiadásokat. Míg protestáns testvéreink, Luther és Kálvin nyomán „felfedezték” a Bibliát, addig a katolikusoknál ez a klérusra, a szakemberekre maradt.

A Szentírás Isten szava?

Igen, ez ma is alapjában véve a kereszténység álláspontja. Ebből nagyon sokáig azt a következtetést vonták le, hogy ez a bibliai szöveg minden szavára vonatkozik: azt úgy kell elfogadni, ahogy ott áll. Ha valaki mást állít, hitehagyott, eretnek és az életével játszik – így volt a középkorban. Márpedig a természettudományos ismeretek fejlődése során felismerésekre tett szert az emberiség, amelyek a Biblia földközponitú világmérvény nem voltak egykönnyen összeegyeztethetők. Ilyen volt például a Galilei-ügy: kinek volt igaz? Annak, aki azt állította, hogy a Föld kering a Nap körül, vagy annak, aki a Bibliára hivatkozva biztosra vette a Nap mozgását – napkeltétől napnyugtáig. Galilei életben maradt és végül is az ő álláspontja kerekedett felül, mert a pápa is mellette foglalt állást. De ilyen eseteknek kellett elő-

adódniuk, hogy az illetékesek belássák, a Biblia nem természettudományos értekezés, hanem vallásos igazságok közlése. Ugyanez vonatkozik a Szentírásban előforduló történeti adatokra, rendkívüli események leírása, számadatokra.

Sugalmazott-e a Szentírás?

Ez a kérdés csak részben különbözik attól, hogy Isten szava-e a Biblia. A módot érinti, ahogy Isten mondanivalóját közli az emberrel. A kereszténység vallja, hogy a Szentírás a Szentlélek sugalmazására íródott. Persze nem úgy, mint ha a Szentlélek diktálta volna a szövegeket az egyes bibliai írók szerzőinek (szószertint) verbális sugalmazás, hanem – meghagyva az illetők szabadságát, egyéni stílusát, ismereteit, beállítottságát – sajátos módon bizonyos vallási igazságok közlésére, hangsúlyozására indította őket (tartalmi, reális sugalmazás).

Hogy melyek a sugalmazott iratok, az fokozatosan vált tudatossá az Egyházban. Ami az Ószövetséget illeti, a fiatal keresztény közösség gyakorlatilag a korabeli zsidóság által használt szent könyveket átvette. Az újszövetségi iratok esetében, amelyek az első század végére mind megíródtak, az Egyház már a 2. század elején rendelkezett egy listával, amely az elfogadott, (kánoni) újszövetségi iratokat tartalmazta (például Muratori töredék). Ezen a későbbiek során már alig történt változtatás. Ennélfogva már akkor világosan megkülönböztették ezeket a kereszténység általánosan elfogadott, „hivatalos” szövegeit a később nagy számban íródott úgynevezett apokrif („elrejtett”) irásoktól, amelyek tartalmuknál vagy koholt néven író szerzőjük-nél fogva nem tartoztak az Egyház által elismert szent könyvek közé.

A Biblia miért oly jelentős?

Ha arról értesülünk, hogy nincs az emberiségnek egyetlen könyve, amelyet annyi nyelvre fordítottak volna le, mint a Bibliát, és annyszor és akkora példányszámban jelentették volna meg, mint a „Könyvek könyvét”, ha számba vesszük, hogy mintegy 1500 Biblia-fordítás forog közközben, akkor jogos a kérdés: mi indokolja ezt a hallatlan népszerűséget?

Eltelkintve attól, hogy a Biblia a valótörténeti kutatás számára rendkívül gazdag anyagot szolgáltat – az Ószövetség könyvei a Krisztus előtti évezred különböző szakaszaiban keletkeztek, de az Újszövetség is két évezredes múltira tekint vissza – lényeges szempont, hogy ma az emberiség egyharmada a kereszténység valamilyen formájával, néha nagyon lazán, de összekötésben áll. Márpedig a kereszténység lényegét csak a Szentírásból lehet megismerni, mégpedig azt, hogy Isten maga belépett az emberi történelembe Jézus Krisztus

P. Izmidy Antal magyar oratóriánus szerzetes január 6-án ünnepelte aranyisméjét Bresciában, a Padri della Pace közösségben. A jubiléus 51 évvel ezelőtt, 1956-ban került Bresciába, amikor egyéves tanulási lehetőséget kaptak fel neki. Az olasz nyelvű zentsimén az olaszországi magyar közösségek képviselői is részt vettek, Bolognából, Rómából, és Milánóból Németh László főlelkész vezetésével, aki a szentmise végén köszönte meg P. Antoniónak mindazt, amit az Olaszországban élő magyar hívek lelkipásztori szolgálatáért végzett 50 éves pályaműködése alatt.

révén, hogy az embernek megmutassa a boldogulása útját.

A Szentírásból értesül az ember Istenhez fűződő kapcsolata történetéről, a tragikus történet, amely azt sokáig beárnyékolta és amelyet az emberré lett Isten közbelépése hozott rendbe. A Bibliából teszünk szert olyan ismeretanyagra Istenrel, az Ő lényegével, a világra és az emberre vonatkozó szándékával kapcsolatosan, amelynek ez az egyetlen forrása. Amit Isten az emberrel közölni akart, ezt nevezik „kinyilatkoztatás”-nak, a Bibliában található. A hívő keresztény számára ennél fogva a Szentírással való foglalkozás, az elmélyülés benne, nagy segítség a személyes viszony kialakításában, az Istenre irányuló élet, a Hozzá való közeledés megvalósításában. A Szentírást olvasva egy olyan Rend tárul az ember szeme elé, amely átfogja az egész kozmoszt: a „makrokozmoszt”, tehát a világmindenséget és a „mikrokozmoszt”, az ember világát, amelyben a társadalmi, szociális, embertársi vonatkozások éppúgy szerepelnek, mint az egyéni problémák és azok megoldása. Az a csodálatos ebben a Rendben, hogy végülis minden összefügg és Isten szeretetébe torkollik. A Biblia nem bölcse mondások gyűjteménye – ilyeneket is talál az ember benne jócskán – , hanem egy organikus, Isten alkotta világ és élet együttese.

Hogyan olvassuk a Szentírást?

Ha egyszer ráébredünk, hogy az életünkben valami nagyon fontos hiányzik, ha a Bibliánál nincs benne helye, akkor az első dolgunk nyilvánvalóan az lesz, hogy beszerzünk legalább egy Újszövetséget, lehetőleg kis formátumban, hogy zsebre is lehessen tenni. Vonaton, villamoson, orvosi váróban lehet nemcsak képsalagot nézni, hanem a Szentírást is lapozgatni. Ez ember sok érdekes apróságot fedez fel benne.

A Biblia nem detektívregény, amit az első betűnél kezd az ember és addig olvas, míg nem ott áll a szó: Vége. Természetesen jó, ha az ember idővel az egészet át tudja tanulmányozni. De nem az a lényeg, hogy az ember egyszerre sokat olvasson, hanem, hogy amit olvasott, azon elgondolkozzék. Szabad improvizálni is: ha Isten szól hozzám, nem árt, ha válaszolok is.

Az Egyház mindenesetre nemcsak ajánlja a Szentírással való foglalkozást, hanem jó példával jár elől: a napi szentmiseben valamilyen részletet felolvas. Ezek az Adoremus füzetekben, amelyek havonta közlik a mise-szövegeket, megtalálhatók és még magyarázattal is szolgálnak. Előfizethetők az Új Emberről.

Végül még két megjegyzés:

1. Ha valamilyen szöveget nem érttem, ne hagyjam annyiban, hanem érdeklődjem valakinél, aki ért hozzá, például egy papnál.

2. Ha kezdetben nem fülk a fogam a Szentírás-olvasáshoz, ne hagyjam abba: előbb vagy utóbb rá fogok jönni az izére és akkor a legkedvesebb olvasmányom lesz. Ezt kívánom szívből minden kedves olvasónknak.

Frank Miklós

IMASZÁNDÉKOK

Februárra

I.

Általános szándék: Hogy a pszichikailag hátrányos helyzetűeket ne sorsítsuk az élet peremére, hanem tartjuk tisztelőben, és szeretettel segítségük abba, hogy méltó módon éljék fizikai és társadalmi állapotukat.

Februárra esik a betegek világnapja; ezért a betegségnek egy-egy arcúata, a betegeknek valamelyik csoportja kerül imádságos elmélyülésünk középpontjába.

Megdöbbenő adat, szinte hihetetlen: az értelmi fogyatékosok valamilyen fokban az emberek egyötödét sújtja (persze jóval többet a fejlődésben elmaradott országokban). Krisztus hívei és a hívek közösségei februárban egyikeznek megélni szolidaritásukat ezzel az egy és egyenegyed milliárd emberrel.

Számos országban még nem létezik idevonatkozó törvényhozás vagy jól kiépített lélekegészségi program. Ugyanakkor véget nem érő fegyveres összecsapások dúlnak, természeti katasztrófák pusztítanak, terrorizmus szedi az áldozatait, és mindez tartós lelki megrázkódtatásokat okoz.

Fejlet országokban felismerjük, hogy az erkölcsi értékek válsága súlyosan érinti sok ember lelki egészségét (növeli a magányosságérzést, alázza a társadalmi összetartozást, kezdve a családdal, az élet peremére sorsítja a mindenféle betegségben szenvedőket).

Szerencsére nem hiányzik a tisztas emberségtől és az Evangéliumtól ihletet erőfeszítés arra, hogy hátrányos helyzetű testvéreinket felkaroljuk. Ez igazában nem képes egyetemesen és hatékonyan ellensúlyozni az önzésből vagy megvetésből, nemtörődomségből eredő elutasításukat. Mégis arra ösztönöz, hogy tegyünk valami nagyot (vagy szerényet). Alapvető dolog, hogy magukat a szenvedőket segítségül tartásra, Isten és Krisztus iránti bizalomra. Ha intézményekben vagy otthonokban élnek, látogassuk és szeressük őket.

A betegek világnapja a szenvedőkkel köendő szolidaritás kegyelmét kínálja nekünk. Ez az év egyben Szent Mária lourdes-i megjelenésének 150. évfordulója is; a betegek gyógyítóival, a szomorúak vigasztalóival, a szeretetre méltó anyával való bensőséges találkozásunk elmélyülésének áldott időszaka lehet. Jézus, a keresztben ég és föld közé emelve, mindenkit magához vonz (Jn 12,32) a kölcsönös szeretet szenvedélyes vágyával; átszűrni oldalából vér és víz folyik (Jn 19,34), a kereszt és az Eucharisztia kegyelme; szeretetben fog össze mindnyájunkat; a lelki égiszükben meggyengülteket, a gondviselőiket, az értük imádkozó valamennyiünket.

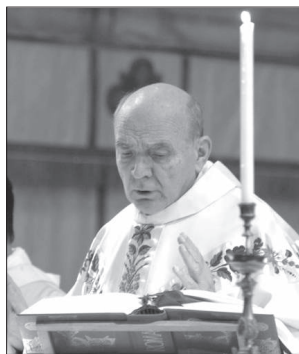
II.

Missziós szándék: Hogy az Istennek szentelt élet intézményei, melyek a missziós országokban oly szépen virágoznak, újra felfedezzék missziós dimenziójukat, és (hűen az evangéliumi tanácsok gyökeres választásához) nagylelkűen tanúsítsák és hirdessék Krisztust a világ végső határáig.

Napjainkban sok olyan új jelenséggel szembesülünk, amelyek egyfelől a teljesebb élet reményét, másfelől a szenvedést, sőt a halál félelmét kelтик bennünk; haladás és szabadság – új rab-szolgai alvételtségek és keserves összecsapások (személyek, nemzetek, népek között). Ebben a „világfaluiban” egy megszentelt élet intézménye tagjának lenni feszültséggel jár a vágoyt és keresett emelkedettség meg a megélt el-lentétek és kegyetlen küzdelmek között; keserves és üres horizontalizmus kísért.

Az Istennek szentelt személyek a remény és a végső beteljesedés szellemében

(Folytatás a 4. oldalon)

ELMENT A PÁPAI CSILLAGÁSZ

† P. Terescsényi Ágoston SJ
(P. Gustav Teres SJ) 1931–2007

Terescsényi Ágoston 1931. január 25-én született Kecskeméten. (Nevét külföldön rövidítette le Teresre). Középszkolai tanulmányait a kecskeméti piaristáknál és a pápai bencéseknel végezte. 1949 őszén felvételt nyert a jezuita rendbe Budapesten, majd a jezsuitarendek felosztása után 1950-ben a Hittudományi Akadémián filozófát és teológiát tanult. 1956-ban elhagyta Magyarországot, 1957–60-ig előbb Burgosban (Spanyolország) tanult, majd Frankfurtban a St. Georgen Főiskolán licenciatust szerzett teológiából és Szentírásból. 1959. július 31-én szentelte őt páppá Joseph Reuss, mainzi segédpüspök Frankfurt am Mainban, a Szent Bertalan-székesegyházban. Szentelése után 1960. októberig a frankfurti magyar lelkesítésen, utána pedig Münsterben (Westfália) volt kíséret-káplán, ahonnan rendszeresen látogatta a Hollandiában élő magyar híveket.

1961-ben előjárói Oslóba küldték a Norvégiában, Svédországban és Dániában élő szórvány magyarok lelki gondozására. 1961–71 között többször is meglátogatta őket. Huszonnégy skandinávi városban misézett, gyónatott, lelki gyakorlatokat vezetett, temetett és keresztelt. 1967-ben norvég állampolgárságot kapott és Róma kinevezte őt skandináv missziós lelkesítőnek. E munka mellett 1971–81 között az oslói egyetem természetudományi karán tanult és 1981-ben tanári oklevelet szerzett matematikából és fizikából. Fő kutatási területe a napfizika, a kozmikus geofizika és kozmológia. 1984-ben, oslói szolgálata megtartása mellett megbízatást kapott Castel Gandolfóban, a Vatikáni Csillagvizsgálóban, ahol 1995-ig minden évben 8–9 hónapot dolgozott asztronómusként. 1995-ben a skandináv püspökök kérésére és a paphiány miatt rendi előjárói Norvégiába rendelték és az oslói plébánián lett püspöki káplán. Az országban ő volt az egyetlen római katolikus pap, aki norvég tanári oklevéllel rendelkezett. Közben több városban magyaroknak is tartott szentmisét, és továbbra is a Vatikáni Observatórium társaszonómusa maradt: írásaival, cikkeivel, előadásaival részt vett az asztronómusok munkájában. 1998. január 1-től Gerhard Schwenzer oslói püspök hivatalosan kinevezte a norvégiai magyarok lelkesítőjévé, mivel a magyar katolikusok száma az elmúlt két évtizedben, főleg az Erdélyből érkező vendégmunkásokkal jelentősen emelkedett. Kinevezését a hívek kérték, mivel mintegy 560 római katolikus magyar tartanak számon az oslói és környéki plébániákon. Norvégiai melléklet elnevezésű körlevelével havonta értesíti a lap 75 előfizetőjét a magyar egyházi élet eseményeiről. Több előadást tartott Magyarországon. Fő műve: The Bible and Astronomy, magyarul: Biblia és

(Folytatás az 5. oldalon)

Találkozás a Szentatyaival

A MÁTYÁS-TEMPLOM MÚLTJA ÉS JÖVŐJE

A jelek szerint csúszik a Mátyás-templom felújítása, és az eredeti, 2010-es dátum helyett várhatóan 2012-ben fejeződnék be a munkálatok. A tulajdonosi jogokat gyakorló plébánia szerint az eredeti, 2010-es befejezési dátum részben finanszírozási, részben technikai okok miatt vált tarthatatlanná. Az biztos, hogy 2008-ban folytatják a külső munkálatokat, a tető rekonstrukcióját pedig befejezik. A Zsolnay-gyárban készült 150 ezer új, mázas cseréppel cserélik le a régieket, amelyek amúgy szintén a pécsi gyárban készültek.

Februárban döntenek arról, hogy a szinte már veszélyessé vált templomtorny megerősítését milyen technológiával végezzék. A kövek különleges vegyszeres megerősítését már kipróbálták, a laboreredményeket analizálták, de a beruházó és kivitelező még nem döntötte el, hogy a köcsere helyett ezt a megoldást választja-e. A torony statikai állapota miatt a külső burkolóköveket önállóan álló állványzatról restaurálják, a torony stabilizálását azonban belülről végzik. A templom belsejében végezendő munkák a tervek szerint a legkorábban csak 2008 utolsó hónapjaiban kezdődhetnek el. A rekonstrukció költsége 6,4 milliárd forintot tesz ki, amelyet az állam fedez. A plébánia az állami finanszírozásból kismaradt munkák elvégzésével járul hozzá a felújításhoz: ilyen a harangrekonstrukció, a múzeumi berendezések, és a turisztikai fejlesztések. Ezek költsége várhatóan eléri a 200 millió forintot, így megvalósulásuk pályázati segítség nélkül elképzelhetetlen.

Rá is fér mindez az ősi templomra, amelynek az alapítása a múlt ködébe vész. Amikor Budáról 1686-ban elmenekültek a törökök, Esterházy Pál nádor új főoltárt emeltetett, az erre vezettet felirat szerint a templomot Szent István király alapította 1015-ben. Noha eddig még nem került elő olyan oklevél, amely ezt alá tudná támasztani, több tudósunk meggyőződése, hogy már jóval a tatárjárás előtt állt itt egy Mária-templom. Mindezt a Gellért-legendája is alátámasztja, amely szerint a szent püspököt 1046-ban ebben a Mária-templomban ravatalozták fel, majd ideiglenesen itt temették el. Egy másik középkori forrás szerint ennek az első templomnak az átalakításában vett részt Villard de Honnecourt, az 1235–55 között Magyarországon élt francia építész. Mindenesetre tény, hogy egy 1247. évi oklevél a veszprémi püspök joghatóságát állapította meg az első Mária-templommal kapcsolatban. IV. Ince pápa pedig 1248-ban a székesfehérvári prépost és káptalan, valamint az esztergomi és a budafelhévízi keresztetek ellen vizsgálót rendelt el, mivel a Mária-templom jövedelmeivel jótalanságokat követtek el. Az is bizonyos, hogy a jelenlegi, Mátyás-templomként is emlegetett Nagybaldogasszony-főtemplom épületét IV. Béla király építtette 1255–69 között, mégpedig két ütemben. Az is tény, hogy Budapest legrégebbi szobrai ekkor készítették. A Béla-torony aljában ma is láthatók ezek az oszlopok. Az egymással összefont nyakú sárkánnyal viaskodó átalakítás, a nyitott könyvet tartó csuklyás, meg szakállas szerzetes alakját bárki megnézheti. A templom kegyuraságát IV. Béla leányára, Árpádházi Szent Margitira tekintettel, a domonkos apácák margszigeti kolostorának adományozta.

Hazánk történetének számos, fontos pillanata zajlott e falak között: itt tartotta 1279-ben a Kun László király megintése végett összehívott budai zsinatot Fermo Fülöp pápai legátus és Lodomer esztergomi érsek, 1301-ben III. Endre halála után ide vonult be Vencel cseh király, és fiát, a tizenhárom éves ifjú Vencelt ebben a templomban jelölték magyar királlyá. 1309-ben e falak között koronázta magyar királlyá Károly Róbertet Gentilis de Monteflorum bíboros, pápai legátus és Tamás esztergomi érsek. A Velenec elleni győztes hadjárat után 1412-ben

itt függesztették ki az ellenségtől zsákmányolt hadi lobogókat, megválasztása után 1438-ban Albert királyt, 1440-ben pedig I. Ulászló királyt mutatták be itt a nemzetnek. A diadalmas téli hadjárat után 1444-ben I. Ulászló király és Hunyadi János itt tartotta az ünnepélyes hálaadást, hogy aztán néhány évvel később, 1455-ben, már a haza védelme érdekében Kapisztrán Szent János mondjon ugyanitt toborzó szónoklatot.

Várhatóan 2012-ben fejeződik be a Mátyás-templom felújítása

A IV. Béla által emelt templomot tovább szépitette Nagy Lajos és Mátyás király. Érdekességként meg kell említeni, hogy a déli harangtorony 1461–1470 közötti építését irányító Kassai István mester a délkeleti pilléreköteg földszintjén Hunyadi János, Mátyás és László arcképeit is elhelyezte. Mátyás király 1461-ben Podjebrád Katalinnal, majd 1476-ban Aragóniai Beatrixszal tartotta ebben a templomban az esküvőjét, ahol

1490-ben, II. Ulászló király koronázása előtt a Szent Koronát is őrizték.

A templom első ábrázolása 1493-ból maradt fenn. Azonban a fametszet alapján szolgáló ezüstcseruza-rajz minden bizonnyal 1470 előtt készült, ezen ugyanis még nem látható az a déli harangtorony, amelynek az építését ebben az esztendőben fejezték be.

Nagyjából eddig tartott a templom, és népként életének fényes korszaka is, amelyet hosszú, öt évtizedes követek. Mohács után a török ugyan nem foglalta el Budát, de felgyújtotta a várost, amely során a templom tetőszerkezete és berendezésének nagy része elpusztult. Aztán dzsámi lett belőle, lévén hogy a török 1541-ben – amikor véglegesen birtokba vette Budát – saját képre alakította. Szentélyében mirhab-fülkét építettek. Az 1686-os visszavételhez fűződő legenda szerint az ostrom során a löporony felrobbanása miatt megrepedt a fala, és előkerült az a Mária-szobor, amelyet II. Ulászló király 1515-ben készíttetett. A törökök természetesen ezt rossz előjelnek tartották, és ebben nem is csatlakoztak, lévén hogy a várat nem sokkal később véglegesen elvesztették. A következő koronázás 1867. június 8-án történt, itt koronázta meg I. Ferenc József királyt és feleségét, Erzsébetet, Símor János bíboros-hercegprímás. Az ünnepségek a budai királyi palota tróntermében kezdődtek, ahol a nemzet nevében megjelenő képviselők először felkérték Ferenc Józsefet, majd Erzsébetet, hogy engedjék magukat megkoronázni. Az utókor által Szisziként is emlegetett, és hazánkban még mindig népszerű Erzsébet erre a kérésre magyarul így válaszolt: „Örömmel teljesítem a nemzetnek önök által nyilvánított kívánságát, s áldom az isteni gondviselést, hogy e magasztos percel megélnem engedje”. És még egy adalék, amelyet nem szabad kihagyni, ha a Mátyás-templomról beszélünk: a főszentély alatt található III. Béla királyunknak és első feleségének, Antiochiai Annának a sírja.

Jezsó Ákos

MÁLTAI REGIONÁLIS KONFERENCIA

Az Ausztriai Máltai Lovagrend szervezésében 2007. november 30. és december 2. között került sor a Szuverén Máltai Lovagrend első kelet-közép-európai regionális konferenciájára. Ezekben az országokban, szám szerint tizennyolcban a Rend kreatív és egyéb segítséget nyújt a rászorulóknak, (például M. M. Sz.).

Az összejövetel legfontosabb témái voltak: a régiók egymás közötti kommunikációjának serkentése, közös tervek kivitelezése, nyílt vitákban megvitatni a civil társadalom, az egészségügyi és szociális szisztémák buktatóit, az Egyház kapcsolata az ortodoxiával, különös tekintettel a Rend karitatív működésével kapcsolatban (Délvidéken).

A konferencián mintegy 180-an vettek részt, kimagasló érdeklődést nyilvánított az Egyház, számos érsek, kardinális és nuncius jelenlétével, továbbá az érintett országok Ausztriában akkreditált nagykövetei, az Egyesült Nemzetek, illetve az EU-Kommisszió küldöttei, az Ausztriai Karitás Elnöke, valamint a Rend Nagymagiszteriumának teljes vezérkara, élén Jean Pierre Mazery kancellárral.

A megnyitó szentmisét Msgr. Angelo Acerbi érsek, a Rend püspöke, illetve a konferencia hivatalos angol nyelvű megnyitóját követően a Rend főispátlyosa, von Boeselager adott részletes tájékoztatást az elvégzett munkákról. Az érintett országok szövője, Ugron Imre magyarországi ispotályos aratta a legnagyobb si-

kert, aki remek előadásban vázolta a múltat, a jelenlegi akut gondokat, és szözl az elkövetkező tervek közös megoldásairól.

Nagy érdeklődés kísérte Erdő Péter kardinális beszédét, aki vázolta a kommunista diktatúrában elszenvedett egyházi veszteségeket. A mai napig is fennálló óriási nehézségek ellenére, mégis sikerült tizenhét év alatt több mint száz egyházi intézményt újra megnyitni (iskolák, öregotthonok, új templomok is épültek).

A bíboros vázolta a Magyar Katolikus Egyház és az ortodoxia közötti viszonyt.

A Magyar Máltai Lovagrend Szövetségét Kállay Ulub Tamás alelnök és a két ispotályos képviselte, a Magyar Máltai Szeretetszolgálatot pedig a nemzetközi hírnévnek örvendő pápai prelátus, Kozma Imre elnök, illetve Vecsei Miklós alelnök.

A térség „zázslóshajója” a magyar, tekintettel arra, hogy a logisztika terén kimagasló teljesítményt nyújt. A szolgáltatások sokrétűsége is jellemző, például a fedél nélküliek, ingenykonhára szoruló, kisebbségben élők, mentális higiéniára szorulókat támogatása mellett TBC-szűrőkészítéssel üzemeltetnek, gyógyászati segédeszközöket szolgáltatnak (ágyak) és javítanak.

Ezeket a feladatokat közel tizenkét-ezer önkéntes látja el, nem egészen kétfőtársz alkalmazott mellett.

Baitrok László

Gyermekeknek

KARÁCSONY TANÍTÁSA EGÉSZ ÉVBEN
VELÜNK VAN

A karácsonyfá már nem áll a nappaliban, de kint még mindig a tél és a hó uralkodik. Ha kitekintünk az ablakon, pont rálátunk a befagyott tóra. „Milyen jó, gondoljuk, hogy a kis Jézus meghozta karácsonyra a rég kívánt és kívánt új korcsolyát.”

Gyönyörűen süt a nap a jégre. A barátainkkal együtt korizunk, nevetgélünk, feledd az iskolai nehézségeket, amikor egyszerre csak zsuppsz, Pisti elesik. A vállára, a jobbra, (pedig Pisti jobb keze!). Kati apukája beviszi a kórházba, ahol sínbe teszik a karját. Aztán telefonál a kis sebesült szüleinek, akik már jönnek is fiukért. Nagy szerencséje volt a fiúnak, mert nem kellett megműteni.

De legnagyobb szerencséje Pistinek a jóbarátai voltak! Nem éreztették vele egy percig sem, hogy ő most kevésbé jó

játszó társ, mint eddig. Ahol csak tudtak, segítettek neki. Már iskolakezdés előtt találkoztak és naponta felváltva más-más gyerek vitte az iskolatáskáját, segítette le róla a kabátot, írta meg vele együtt a házi feladatot.

Gyorsan eltelt a három hét, mire megszabadult a kötésétől. A baleset ellenére boldog volt. Boldog, mert tudta, hogy nagyon szeretik őt barátai, és szívesen vállalnak érte feladatot, akár kényelmetlenséget is. Ezen a télen megtanulta Pisti, hogy a karácsony tanítása nem csak ajándékokból és finom vacsorából áll, hanem maradandó érték, mely egész évben az emberek lelkében lehet. A leghatalmasabb ajándék a Szeretet, az egymás iránt tanúsított segítség...

Sok szeretettel: Ági

Fiataloknak

KÍSÉRTÉSBEN

Jézus a pusztában 40 napi böjtölés után megéhez. Ekkor lép hozzá a kísértő. Képzelnék el, hogy éjszaka van. Csak forgolódunk ágyunkban, szemünk nem jön álom. Számolgatjuk a perceket-órákat, minden csendes, mindenki alszik, csak mi vagyunk ébren. A sötétség, a magányosság szinte már elviselhetetlen... Menekülni, szabadulni akarunk ebből a kellemetlen helyzetből. Meggyújtjuk a villanyt, bekapcsoljuk a rádiót, körülnézünk a konyhában, alátót keressünk.

A hétköznapok sivár pusztájában vagyunk. Ekkor lép mellénk is a kísértő. Megváltoztatni, átváltoztatni mindent, ami kellemetlen, ami nyomaszt, amiért aggodunk. De hogyan? Fájdalmainkat tablettákkal, szeretetétésünkünket nyugtatókkal, a nyomasztó csendet hangos zenével, elégedetlenségünket lázas bevásárlással...?

Jézus a pusztában... A történelem égvélő kötélpályáján egyszülöz ember számára a legnagyobb veszély mindig a kísértő marad. Amíg az első ember, Ádám, elbukik a szög és az engedetlenség csapdájában és milliókat ránt magával a mélybe, ugyanakkor a második Ember, Jézus, könnyedén lépi át a gonosz lélek hármás büvkörét: a kenyérvétel, a karrier és végül a birtoklási vágy nagy kísértéseit. Ha mellénk lép a kísértő, Jézus válasza legyen a mi válaszuk is: Nem csak kenyérről él az ember, hanem Isten Igéjéből is, és nem szabad kísértőnkötől azzal, hogy az életet félvállról véve mindig és mindenáron csak azt keressük, ami kellemes, kényelmes és kifizető. Imádnunk és szolgálnunk kell Istent, mert csak így van értelme létünknek itt a földön és van örök üdvösségünk odaát, Nála, az örök életben. (Mt 4, 1-11 nyomán)

Pál atya

ÉLETMENTŐ KISPAP HALÁLA

A 29 éves kispap, Jeremy Gray az egyházközség újról tengerpartiri kirándulása közben a sekély vízben sétált egy hét éves gyermekkel, amikor zátonyüregbe zuhantak az új-kaledóniai Nouméa közelében.

Az üreget a korábbi áradások miatt ráakodott sártól nem vették észre. A kispap az örvénylő vízből a zátony szélére tuszkolta a fiút, de utána nem fogta meg a gyermek feléje nyújtott kezét. „Tudta, hogy ha belekapaszkodna, visszarántaná a gyereket a mélybe, és mindketten megfulladnának. Végkimerülésig küzdött, hogy a partra lökje a fiút. Ő mentette meg az életét” – mondta az egyik szemtanú.

Mire a fiú édesapja beugrott a vízbe, hogy megmentsse az eszméletét veszett Grayt, már késő volt. Szemtanú szerint az örvényben kis híján az apa is megfulladt. A többiek végül kimentették a 27 éves apát, ám a kispap akkor már halott

volt. Az apát kórházba szállították, a fiú sokkos állapotba került, de már mindketten jobban vannak – adja hírül a The New Zealand Herald.

Gray 1999-ben az egyházmegyei szemináriumban kezdte, majd a marista szemináriumban folytatta tanulmányait. Papnövendékként így írt hivatásáról: „Lelkem mélyén hívást éreztem a papságra, és ez a hívás egészen egyértelműen Márián keresztül érintett meg. 2000 vége felé úgy éreztem, Isten egészen személyesen rám szabott evangéliumi életformára hív... Mária lelkületében, a róla elnevezett közösségben akartam élni, hogy arra törekssék, hogy az ő pünkösdi lelkületét jelenítse meg ma az Egyházban... Ma már világosan látom, mi a hivatásom. Hálás vagyok az Úrnak, hogy marista életre hívott, és boldog vagyok, hogy egyre inkább Őrá hagyatkozom.”

MK

HA NEHÉZ A VÁRAKOZÁS

Uram, néha már oly nehéz várni. Én is szeretném szívem vágyát követni, mint mások, és szeretni valakit, aki nekem tetszik. Segíts, Uram, hogy szívemet fegyelmezzem, és türelmesen várjak! Legyen nekem elég az a boldog tudat, hogy a szerelem tiszta forrásból ered, hisz Te vagy a szeretet!

De majd egy napon én is odaadhatom valakinek a szívemet, s vele a szerelemben egyesülve a család közösségében szolgálhatok neked. Add, hogy méltó legyek ahhoz az emberhez, akit majd választani fogok! Fegyelmezzet életet akarok élni, hogy megóvjam szívemet, s a szeretmet soha be ne mocskoljam!

Uram, ha nagyon nehezem esik a várakozás, kérlek, állj mellettem, segíts, hogy erős, türelmes és tiszta maradhassak!

(Beszélgetés a Mesterrel)

A TISZTA ÉLET SZÉPSÉGÉRŐL

Az Országos Lelkipásztori Intézet példa nélkül álló rendezvénynek adott otthont nemrégiben. Lelkiségi mozgalmak, közösségek, ifjúsági lelképások, missziós és iskolai modellek képviselői jöttek össze, hogy arról beszéljenek: milyen útjai vannak a fiatalok körében a tiszta életmód népszerűsítésének. Erről kérdezte a Magyar Kurír Roska Pétert, a kezdeményezés egyik elindítóját.

– *Tisztaság, tisztának lenni: ez a mai világban, a mai fiatalok számára „ciki”.* Hogyan lehet mégis vonzóvá tenni ezt az ideált?

– Az egyik út, amikor széles körben felnyitjuk a szemeket, hogy a tisztaság a normális, szép, értelmes életnek az útja. Az ember meggyőződhet, ha logikusan gondolkodik. Tomka Ferenc atya példái

leírta a fiatalokkal, hogy milyen házasságban szeretnének élni, milyen családot szeretnének, és melyek az ehhez vezető értelmes, logikus lépések. Az egyszerű emberi ráció megmutatja, hogy az ember különböző az állattól, és a szexualitásnak megvan az emberileg szépen elérhető formája. És ezt be is lehet látni. A másik szempont a keresztények számára fontos: tisztán látni azt, hogy ez Jézus szándéka, és nem valamiféle ósdi prűd elgondolás. Ahogy II. János Pál pápa mondja, Krisztus megmutatja az embernek, hogy ki az ember – márpedig ő határozottan a tisztaságot kéri tőlünk. A keresztény körben elharapózott parázsnak egyik gyökere az, hogy a személynem figyelnek igazán Krisztusra és az ő akaratára. A társadalomban széles körben elterjedt parázsnak pedig az az oka, hogy az emberek nem tudják, nem is gondolnak bele, hogy mit csinálnak. Az a tapasztalatom, hogy amikor nyíltan beszélnek erről a kérdésről a fiatalokkal, nem tabutémaként kezelik ezt, hanem figyelnek és értelmes dolgokat mondanak. Ha az ember kicsit megpedzi ezt a kérdést, sok mindent képesek belátni maguktól.

– *A mai fiatalok közül sokan úgy állnak hozzá ehhez a kérdéshez, hogy „nekem ez így is jó”.* Őket hogyan lehet megszólítani?

– Az első kérdés az, hogy tizenöt év múlva is vonzó lesz-e számára? Aki ilyen mentalitással éli fiatal éveit, nem gondolt bele, hogy a parázna életmódnak milyen következményei vannak. Lehet, hogy kínlódik, mert a szülei elváltak, mert az apja hűtlen, mert problémák vannak a környezetében, mindezeket azonban nem vetíti le odáig, hogy ha nem figyel arra, mit csinál a testével, ő is ugyanilyen dolgoknak lesz a forrása. A tiszta életformának az igazán vonzó oldalát tanúsítástelekekkel lehet megmutatni: „elmondjuk Neked, mit jelent nekünk, hogy tisztán járunk együtt.” Bíró László püspök atya szokta mondani a hittanórán: „próbáld ki, hogy két hétig a kezét sem fogod meg, és meglátod, hogy mennyivel többet tudsz meg róla szellemileg, lelkileg!”

– *Milyen formák, eszközök léteznek ennek az életformának közvetítésére?*

– Ezen a szakmai napon, a most kezdett együttműködésben számba vesszük a már létező eszközöket, másrészt megpróbáljuk megnevezni, hogy milyen eszközökre van igényük azoknak, akik szeretnék továbbadni ezt a gondolatot. Kézenfekvő eszközök a személyes beszélgetés, előadás, lelkigyakorlat, könyvek, interneten elérhető szövegek vagy egyéb képzések. Előfordult már az is, hogy iskolákban a pedagógusok számára tartottak továbbképzést. A mai műhelymunka tapasztalataiból pedig kiviláglott, hogy azok a leghatékonyabb kezdeményezé-

sek, amelyek közösségépítőek, tehát ahol nemcsak egy programot futtatnak le, vagy valakiket kiképeznek egy speciális szempontból, hanem közösséget igyekeznek létrehozni, megerősíteni.

– *Ennek az ideálnak az átadásában nyilván kiemelt szerepe lehet azoknak a helyzeteknek, amikor kortárs fiatalok adják át a tapasztalataikat egymásnak.*

– Valóban, és ezt itt is tapasztaltuk. A Filia Közösség tanúságtételét vagy a Regnum Christi „Tiszta divat” nevű kezdeményezését minden jelenlévő üdítőnek találta, főleg azért, mert ezekből látszott, hogy „nemcsak mi öregek beszélünk erkölcsekről”. Alapvető pedagógiai elv, hogy a fiataloknak kortársai tudják jól közvetíteni az értékeket, de legalább ilyen fontos, hogy a fiatalok a nevelők, tanárok, papok személyében is támaszt találjanak. Többek között ezért fontos számunkra, hogy elsősorban a vezetőket fogjuk össze ebben az ügyben.

– *Mi lesz a folytatás? Március végén imakonferenciával folytatódik az, ami most elkezdődött.*

– Pontosan még magunk sem tudjuk, hogy kezdeményezésünk milyen irányba fog kiterjedni. Kaptunk egy jelet a Szentlélektől, hogy valamit tennünk kellene. Hogy azután kiben mit indít el az Úr, és ki a maga helyén, módján kit fog megszólítani, azt bizzuk Őrá! Nem mozgalmak akarunk alapítani, hanem engedni, hogy a Szentlélek mozgasson bennünket. Fontosnak érzem, hogy ne csak beszéljünk és konferenciákat tartunk. Itt nem egy preconcepcióról van szó, vagy arról, hogy mi „tudjuk a titit” és elmondjuk a másoknak, hanem együtt is imádkozunk. Oda kell figyelni arra, hogy Isten mit akar, hol mozgatja meg a vizet...

Horánszky Anna

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

élnék; konkrét mindennapos életük vizsont a szerzés és a habzsolás állandó kísértésével jár: egyre többet, egyre gyorsabban. Ha a kísértések fölébe tudnak emelkedni, akkor életük igazi misszió, sőt papi jellegű misszió. Azért imádkozunk ebben a hónapban, hogy az ilyen életérzésük minél gyakoribb és minél erősebb, vonzóbb, hatásosabb legyen. Hogy életüknek feltámadás ize legyen, és hogy a krisztusi élet bőségének (vö. Jn 10,10) közvetítői, csatornái legyenek.

Fiatal keresztény országokban gyakran frissebb, egészségesebb, hatékonyabb a megszentelt élet intézményeinek jelenléte, mint például nálunk is. Havi szándékunk éppen azt hangsúlyozza, hogy az ő missziós dinamizmusuk kibontakozását kérjük Urunktól: azt, hogy most ők vállalják fel a gazdag, túlcivilizált, előregedő országok misszionáriusát. Ez azt is jelenti, hogy vállalják velünk együtt civilizációs haldoklásunkat, nyissák meg nekünk is a halálón túli élet reményét, és ezzel földi életünk megújulását is. Legyenek a mi irtalmas számariánusaink, akik Krisztus erejével a gyógyulás, az új életre támadás „vendégfogadója” vezessenek (felnyal-bolva vigyenek) minket.

Nagy Ferenc SJ

Floridai levél

SZIVACSBÚVÁROK

Életveszélyes, kemény munka felhozni a tengerből a különböző alakú, nagyságú szivacsokat. Első ránézésre növényeknek tűnnek, pedig egy nagyon primitív állattörzs tagjai. Eddig vagy ötezer félért ismerünk. A meleg tengereket kedvelik, a Földközi-tengertől a Mexikói-öböl. A minőségtől függően hasznosítják az ipartól, az építkezésektől a szépségápolásig. Az USA szivacsiparának és export-importjának központja Nyugat-Floridában, a Mexikói-öböl partján fekvő Tarpon Springs.

Tarpon Springs nem szükködik meglepetésekben. Az idén százéves floridai városa görög település, energikus svéd nő a polgármestere. Nevét nem a szivacsról, hanem a nagytestű tengeri ragadozó halról, a tarponról kapta.

Az 1900-as évek legelején egy New Yorkban élő görög szivacs-exportőr elkerült Floridának a szeminel indiánok által lakott, halban, szivacsban gazdag tengerpartjára. Mivel hazájában voltak a legjobb szivacsbúvárok, elhatározta, áthozza a Dodekaniszosz-szigetektől néhányat közülük. Merész vállalkozását egy philadelphiai bankár finanszírozta. (Ma is állnak az öböl partján az első búvárok kis földszintes házai: éttermek, ajándékboltok.) Ahogy nőtt a kis település, lett orvosuk, gyógyszeráruk, még újságjuk is.

A búvárkodás kemény mesterség. Régen hónapokig, ma „csak” hetekig vannak kint a nyílt tengeren, akár ötven mérföldre a parttól. A hajón élnek rendkívül primitív körülmények között és dolgoznak látástól vakulásig. A búvár 100 láb mélyre is lemegy. Nehéz búvárruhájára (174 font) még külön súlyokat tesznek és kötélt kapcsolja a hajóhoz, nehogy az erős áramlás elsodorja.

Sajnos a fizetés nincs arányban a nehézségekkel. Szortírozás után a felhozott anyag árverésre kerül. A hajók kapitányai szabják meg az árat, aztán megkezdődik a licitálás. Az eladott összegből levonják az összes költségeket és csak a maradékból részesednek a búvárok. Ha viharok, hurrikánok felkavarják a vizet, hónapokig eltarthat, mire megint dolgozhatnak. Addig pedig nincs kereset. Ma már kevesen vállalkoznak erre a kockázatos munkára. De azért továbbra is jönnek, úgy, mint régen, a Dodekaniszosz-szigetektől.

A görög telepek megépítették kis templomukat, melyet tüzek pusztítottak, majd leégett. 1935-ben elhatározták, és 8 év alatt közadományból megépítették a díszes Szent Miklós görög-ortodox katedrális. A vallásos nép nem csak kéri az Égiek segítségét, háláját is kimutatja.

A rengeteg fogadalmi ajándék egy kis magánkópnában kapott helyet. Ott, ahol régen jól kijöttek egymással a szeminel indiánok és a görög búvárok.

Az USA „szivacs-fővárosa” fénykora az 1980-as évek derekán volt, amikor is a Földközi-tenger szivacsállománya majdnem kipusztult. Lehet, a csernobili atomkatasztrófa hatására, de kerülhettek a tengerbe kártékony anyagok, vagy más, természetes károkozók. Mára a valamikor évi 30 millió dolláros forgalom alaposan lecsökkent. Viszont egyre nagyobb tömegekben jönnek a turisták. Csodálják a búvárt, élvezik az izletes görög falatokat és békésen járják a karakterét megőrző kis település szűk utcáit.

Bitskey Ella, Sarasota

ROMÁNIAI MARTYROLOGIUM

Hosszabb időn át tartotta magát a tévhit, hogy Romániában az Ortodox Egyház megalkuvásból, közvetve együttműködött a kommunista hatalommal. A keresztény egyházak most közösen olyan dokumentum-kötetet jelentettek meg, amely 200 áldozat sorsának feltárásával bizonyítja, hogy ortodoxok, katolikusok és protestánsok azonos embertelen elbánásban részesültek a mindenütt jelenlévő titkosrendőrség, a hírhedt Securitate börtöneiben vagy kényszermunkatáborokban. A több nyelven, így magyarul is kiadott könyv tanúsága szerint a hitüket nyíltan vállaló keresztények gyorsan a Securitate érdeklődésének középpontjába kerültek. Az írói tevékenysége nyomán külföldön is jól ismert aradi születésű erdélyi szász lelkész, Egnald Schlatter önéletrajzi elemekből táplálkozó regénye is bizonyítja, előbb besúgnak próbálták beszervezni áldozataikat és ha

ellentálltak, a legkegyetlenebb büntetésre számíthatnak. A néhai diktátor, Ceausescu hatalmának fenntartásában kulcs szerepet játszó titkosrendőrség aktáinak hozzáférhetővé vált része és egyházi iratok alapján a dokumentum nyomon kíséri 200 püspök, pap, szerzetes és világi hívő mártírúrmát. Egyesek közülük az állandó kínzásban vesztették életüket, másokat egyszerűen halálra éhezettek fogvatartóik, míg sokan a bányákban és kényszermunkatáborokban végzett szünet nélküli robotlásba pusztultak bele. A könyv tanúsága szerint a Duna-delta vidéki táborokra egyértelműen ráillik a haláltábor elnevezés, mert onnan a „szocialista fejlődés elenségeinek” bélyegzett hívők csak megzsebelve kerültek ki élve. Megdöbbentő az elnyomó rendszer eszközeinek sokrétűsége, amelyet ördögi módon vetettek be a politikai foglyok ellen. Az olvasó borzadva szerez tudomást

a bebörtönzött papokkal és teológusokkal szemben kéjjel alkalmazott szentséggyalázást célzó utasításokról, amelyek végrehajtásában a foglárok különös örömeiket lelték. Pitești börtönét a túlélők pokolként emlegetik, mert az ott elkövetett lelki és testi kínok hatására a foglyok szinte önkívületben még egymásra is rátámadtak celláikban. A terror 1989-ig, Ceausescu uralmának bukásáig a romániai lelki vezetők színe-java Márton Áron erdélyi püspöktől Lulu Hosu görög-katolikus biborosig és a filozófiai munkái révén Nyugaton is ismertté vált Dumitru Staniloae ortodox hittudósig, megjárta a kommunista rendszer börtöneit. A könyv szomorú bizonyíték arra, hogy a XX. század második felének egész Közép- és Kelet-Európára ránehezülő embertelen rendszerben az áldozatok terén már megvalósult az ökümenia...

Vincze András

ELMENT A PÁPAI...

(Folytatás a 3. oldalról)

Asztronómia (3. kiadás, Bp, Springer, 1999). Tanulmányait német, angol és norvég szaklapok közölték: *Stimmen der Zeit*, *Journal for the History of Astronomy*, *Astronomisk Tidskrift* és *Matematisk Tidskrift*. Magyar szentmisét tartott Oslóban, Drammenben és Nordstrandon.

2007 októberében súlyos betegen kórházba került, ahol agykéregsvadást állapítottak meg, amit nem lehetett kezelni. Hosszas szenvedés után 2007. november 21-én halt meg Oslóban.

Miklósházy Attila ny. püspök

NAGYBŐJTJI IMÁDSÁG

Urunk, Jézus Krisztus, föltámadásod ünnepeid a nagybőjtji időszakban élünk. Arra szólít minket ez az idő, hogy megtérjünk és megújuljunk keresztény életünkben, hogy többet imádkozzunk, és odaadóbban gyakoroljuk a testvéri szeretet egyszerű tetteit. Ezért kérünk téged: Segíts minket, hogy minden, amit teszünk, veled kezdődjék el, és veled végződjék. Erősíts minket jó szándékunkban, hogy a nagybőjtji gyakorlatok által mindennap egyre jobbak legyünk. Amen.

Theodor Burzer nyomán

AZ ÉLETÜNK ÉLETE

(Folytatás az 1. oldalról)

szerű nevén a kölcsönös kommunikáció megteremtésére. Az első, olykor eléggé kezdetleges, gyakran sokszorosított lapok megjelenítése már a menekülttáborokban kezdődött és az ötvenes években nyomtatásban folytatódott. A hatvanas évek végén már szerte Európában olvashatók voltak magyar nyelvű katolikus lapok, mindenütt, ahol nagyobb számban éltek magyarok. Ausztriában a bécsi *Az Út* és a linzi *Hímők*, a svájci Luzernben a *Hiszek*, Brüsszelben a *Magyar Ház*, Hollandiában a *Kereszt Népe*, Németországban a *Pannonia Sacra*, Párizsban a *Sorsunk* és Skandináviában az *Új Értésítő*.

Mind erősebb lett az igény, hogy a kis helyi katolikus értesítők egyesüljenek és hozzanak létre egy közös európai újságot. Ebből a szándékból született meg müncheni megjelenési hellyel az *Életünk*. Ennek már az említetteknél jóval nagyobb volt a terjedelme, nyolc lapon havonta jelent meg, állandóan növekvő példányszámban, amely hamarosan elérte a tizenhatezret. Persze nem tudott elenni minden helyi szükségnek, éppen ezért sokhelyütt továbbra is megjelentek időszakonként kisebb egyházközségi lapok. Például a müncheni, a mindenkori plébános által szerkesztett, negyedévenként több mint haterz példányban kinyomtatott kis alakú, színes képekkel ellátott és bő tájékoztatóval rendelkező *Értésítő*, amely immár 25. évfolyamánál tart. Jelenleg Merka János plébános szerkeszti.

Az *Életünk* első száma 1969. január 1-jén jelent meg, mint „Az európai magyar katolikusok lapja”, azóta is ez az alcíme. Terjedelme változatlanul nagyalakú lap, amelyeken elvi és hitéleti kérdéseken kívül katolikus magyarokat érdekelhetők minden fontos újról, eseményről említés történik. Miután feltételezhető, hogy ez a lap nemcsak európai, hanem másuttól élő katolikusok és nem katolikusok kezébe is kerül, talán nem felesleges rendszeres tartalmát röviden megemlíteni. Az első lapon fontos egyházi évfordulók méltatásai, pápai megnyilatkozások és vezércikkek olvashatók, ame-

lyek szerzői között említsük meg Ternyák Csaba érsek, Cserháti Ferenc püspök, Ádám György, hosszú ideig európai főlelkész, a piarista Jelenits István, a bencés Somorjai Ádám, a Rómában élő Németh László, a königsteini Tempfli Imre nevét. A 2. lapon a müncheni Frank Miklós pápai prelátus, a Nemzetközi Caritas volt főmunkatársa és a Magyar Caritas újjászervezője immár hosszú évek óta írt *„Leme egy kérdésen”* című cikksorozata olvasható, amelyben a katolikus gondolkodás és hitélet szinte naponként felvetődő kérdéseire és problémáira ad válaszokat. E sorozat megérett arra, hogy fontosságánál fogva könyv alakban is megjelenjen. Ugyanezen a lapon olvashatók a jezsuita Nagy Ferenc és Bartók Tibor *Imaszándékok* című elmélkedései. A 3. lapon jelennek meg a Cserháti Ferenc által írt *„Ismérjük meg papjainkat”* című sorozat, amely a nyugati magyar katolikus papok rövid életrajzait tartalmazza, továbbá publicisztikai írások Botos Katalintól és tudósítások Vincze Andrástól. Egy következő lapon gyerekeknek és a fiataloknak szóló hitbúvárok apró írások olvashatók. Azután egy ideig Rónai Zoltán által írt *„Madridi levél”*, majd halála után, 2006 nyaráról az amerikai Bitskey Ella floridai levele, valamint kezdetől fogva Sárközi Máttyás londoni levele olvasható. E levelek mind rövidek, pontosan egy hasábosak. Jelentős helyet foglalnak el a Magyar Püspöki Kar Sajtóirodája által kiadott közérdekű közlemények, azután a világegyház hírei és Molnár Ottó párizsi plébános tudósításai. Fontosak és értékesek Szamosi József irodalmi közleményei, tanulmányai, amelyekben a magyar irodalom jelesebb alakjait és műveit ismerteti meg az olvasókkal. Rendszeresen közöl apró humoros történeteket, magyar anekdotákat a müncheni Ramsay Gyúző, valamint nekrológokat jelentős nyugati magyar papokról a Kanadában élő Milósházy Attila, a külföldi magyarok püspöke, aki e minőségében nemrég volt nyugalomba. Fontos tudnivalók olvashatók az utolsó lapon is, mindenképp magyar miszhallgatási lehetőségekről a nyugat-európai országokban. Felmerhetetlen az *Életünk* jelentősége, különösen az a, hogy az elmúlt két évtizedben nagy

számban szüntek meg nyugati magyar sajtótermékek és lapunkon kívül csak az osztrák fővárosban megjelenő *Bécsi Napló* nyújt alaposabb és szélesebb körű tájékoztatást a külföldi magyar olvasóknak.

Talán érdemes megemlíteni, hogy kik irányították a lap tájékoztató tevékenységét és más eddig is hosszúnak tekinthető életét. Főszerkesztője jó ideig a szaléziánus Szoke János volt, aki egyébként az Ostprierherliche nevű német katolikus segélyszervezet vezetőjeként szerzett nevet és elismerést. Felelős szerkesztőként 1968-tól 1977-ig, Vecsey József működött, aki annak haláláig a Nyugatra távozott Mindszenty bíboros közvetlen munkatársa, majd a primás hagyatékának gondozója volt. 1977 májusában halt meg St. Gallenben. Az *Életünk* élén Harangozó Ferenc, a Burg Kastl-i magyar gimnázium volt igazgatója követte és 1986-ig volt a lap szerkesztője. Ő pápai prelátusként 1991. december végén halt meg Szombathelyen. Utóaként Fejős Ottó 1986 és 2001 között állt a lap élén, majd attól kezdve Cserháti Ferenc, aki püspöki kinevezése után mint főszerkesztő irányítja a lapot, és felelős szerkesztőként a budapesti Czoborczy Bence – aki egyben a Keresztény Élet című hetilap főszerkesztője – működik. Felelős kiadó a Magyar Katolikus Delegatúra. A lapunknak hosszú ideig Szamosi József író volt az olvasó- és törledő szerkesztője. Nagyrészt néki tulajdonítható, hogy a lap cikkei hibátlan magyar szöveggel jelentek meg. Szerkesztőbizottsági tagokként működtek András Mária, Bogay Tamás, Boór János, Kovács K. Zoltán, ma a szerkesztőbizottság tagjai: Frank Miklós, Ramsay Gyúző, Szamosi József és Vincze András.

Gyakori munkatársait lehetetlen e viszonylag rövid ismertetőben mind felsorolni, de annyi megállapítható, hogy a nyugat-európai magyar személet élet majd minden jeles katolikus tagja szívesen közölt az *Életünkben*, és miután ez a helyzet minden valószínűség szerint a jövőben is fennáll, bizton remélhető, hogy e fontos és nélkülözhetetlen lap negyvenedikét és azt követő években is színvonalas szerzői gárdával végzi vállalt feladatát, a katolikus hitet és a magyarságot szolgáló, ebben fáradszónak munkáját. □

KETTŐS JUBILEUM HAGENBEN

A 25 éves Vadróza néptáncsoport tagjai

Két jubileumot is ünnepel a hageni és környékbeli magyarság. Ötven éve annak, hogy Hagenben Bányász Károly, az akkori műnsteri lelképásztor és az altenhageni, német plébánia segítségével kialakulni kezdett egy kis magyar közösség. Az évek során egyre több vajdasági, erdélyi, szlovákiai és anyaországi magyar kapcsolódott be a gyarapodó közösség életébe. A cél azóta is egymás megsegítése és a magyar hagyományok, kultúra ápolása, továbbadása.

Így alakult meg 25 évvel ezelőtt a *Vadróza* néptáncsoport, amely azóta Németországon kívül is sok szép fellépésre tekinthet vissza. Műsorukban nagy sikerrel mutatják be, megfelelő népviseletekben különböző magyarok tájait táncát. Hivatalos német ünnepeken is fellépnek a magyar folklór méltó képviselőjeként.

A kettős jubileummal kapcsolatos eseménysorozatból álljon itt néhány példa: ünnepélyes, zenés megnyitó szentmise; közösségi ünnep; jubileumi nyomatvány. Ez utóbbiban bemutatásra kerül – történelmi visszapiantások mellett – a hageni közösség és a *Vadróza* táncsoport kialakulása, kulturális, szociális tevékenysége, élmények, fellépések, de a környékbeli (Bochum, Dortmund, Menden, Hachen) magyar közösségek élete, munkássága is.

Az ősszel megrendezett nagyszabású bála Európa különböző országaiból érkeztek a jubilánsokkal együtt ünnepelni vágyó vendégek. A nagysikerű műsor után jutalmat kaptak az alapító tagok közül még ma is aktív táncosok: Berta Norbert és Sándor, Münnich Iris-Kati és Róbert-Imre, valamint Zsadányi Attila. Ezután a csoport megköszönte – a hageni közösség nevében is – Münnichné Áktonz Ildikónak évtizedes, fáradhatatlan munkáját.

ÜNNEPI MISE A MARGITSZIGETEN

Ünnepi szentmisével emlékeztek Árpád-házi Szent Margit január 13-án a Margitszigeten. A szentmisét Erdő Péter bíboros mutatta be az egykori domonkos kolostor romjainál, aki szentbeszédében a nap kettős ünnepéről beszélt: Krisztus Jordánban való megkeresztelkedéséről és Árpád-házi Szent Margit ünnepéről.

„Keresztelő János azért hirdeti a bűnbánat híreit a pusztában, és azért vállalja a nehéz és aszketikus életkörülményeket, hogy hiteles lehessen.” A bőjt János korában és környezetében a bűnbánat cselekedetének számított, a gyász és az emlékezés jele volt – mondta a bíboros. Szent Margit szintén a bőjt és a vezeklés szentje volt – állította párhuzamba a két szentet Erdő Péter. „Az ő bőjtjében is fontos szerepe volt az engesztelésnek,

A jubileumi év méltó zárásául és csúcspontjaként Magyar Kulturális Hét rendezésére vállalkoztak, amelyet március 1–8. között tartanak a hageni *Hasper Hammer* Kulturzentrumban. Az alábbiakban közöljük a változatos műsort:

Március 1-jén, szombaton 20 órákor vidám megnyitót: *Jaj, bitte sehr, kein Paprika!* – Kiss Kriszti (Dortmund) színvélőző előadásában; közreműködik a *Vadróza* néptáncsoport (Hagen) Belépődíj: 13 EUR / 10 EUR (már 4 fős csoport esetén is).

Március 2-án, vasárnap 12 órákor képzőművészeti-megnyitót: itt Simon András (Budapest) megragadó grafikai és Hajzer József (Hagen) nagyfelületű festményei láthatók; közreműködik Riebau Melinda csellóművésznő (a belépés díjtalan).

Március 3-án, hétfőn 20 órákor Simon András olvas fel *Életem* üzenet c. lélekhez szóló, híres könyvéből magyarul – párhuzamosan német nyelvű kivetítés – utána lehetőség nyílik a művészrel való beszélgetésre, tárlatnézésre. Belépődíj: 5 EUR (esetleg csoportos kedvezmény).

Március 8-án, szombaton 20 órákor az *Art's Harmony Ensemble* (Budapest) és a magyar argentin-tangó világbanok táncpár multimédiás háttérű műsora zárja le az ünnepségsorozatot. Belépődíj: 15 EUR / 12 EUR (már 4 fős csoport esetén is).

Szeretettel ajánljuk minden honfitárs és német hozzátartozóik, barátai figyelmébe ezt a magyar kulturális izlett, melynek némelyik rendezvénye Németországban másutt nem is látható.

A belépőjegyek (bérletek) ajándéknak is alkalmasak.

További információkért az alábbi müncheni címekhez fordulhatnak: Münnich T.: 02337/2119, Berta T.: 02331/307737, vagy e-mail: vadroza@web.de.

mégpedig a mi népünk bűneiért. Az ő vezeklése is emlékezés volt: emlékezés a megfeszített Krisztusra, az ő megváltó áldozatára, Isten és ember iránti mindent odaadó szeretetére.” Nekünk is követnünk kell Szent Margit példáját – buzdított a bíboros. Éber emlékezettel kell élnünk a hétköznapiakban, nehogy megismétljünk a múlt hibáit. Fel kell figyelni az olyan jelenségekre, mint a fiatalok és a gyerekek megmagyarázhatatlan erőszakos cselekedetei, melyek néha az emberölésig fajulnak.

A szentmise záróáldása előtt a bíboros örömet fejezte ki, hogy milyen sok gyermek járult szentáldozáshoz, s megköszönte a lelképásztorok munkáját, akik felkészítették őket tavalyi első szentáldozásukra.

MK

AZ EMBERI CSALÁD...

(Folytatás az 1. oldalról)

latkozata, amely egy valóban egyetemes értékű jogkultúra vívmánya, megerősíti, hogy „a család a társadalom természetes és alapvető sejtje, és joga van ahhoz, hogy a társadalom valamint az állam védelmezze őt”. A Szentszék maga is elismerte a család különleges jogi méltóságát azzal, hogy közzétette a Családjogi Chartát. Előszavában ez olvasható: „A személy jogai, jóllehet individuális jogokként vannak megfogalmazva, alapvetően mégis társadalmi jellegűek. Ez világosan és lényegre törően kifejezésre jut a családban.” A Chartában lefektetett jogok a természeti törvény kifejeződése és kifejtése, amely az ember szívébe van írva, és amelyet az értelem útján ismer fel. A család jogainak tagadása vagy korlátozása, elhomályosítása az emberre vonatkozó igazságot, a béke alapjait is veszélyezteti.

5. Ezért aki – még ha tudtán kívül is – támadja a család intézményét, törékennyé teszi a békét az egész nemzeti és nemzetközi közösségben, mert meggyengíti a béke legfőbb „ügyvénységét”. Ezen különösen érdemes elgondolkodni: mindaz, ami gyengíti a férfi és a nő házasságán alapuló családot, közvetve vagy közvetlenül gátolja azt a készséget is, hogy felelősséggel befogadjanak egy új életet, és elsőszámú felelősei legyen gyermekeik nevelésének, mindez objektív akadályt jelent a béke útján. A családnak otthonra, munkára van szüksége, a szülők otthon végzett tevékenységének megfelelő elismerésére, a gyerekeknek iskolára van szüksége, és mindenkinek egészségügyi alapellátásba kell részesülnie. Ha a társadalom és a politika nem kötelezi el magát, hogy segítse a családot ezeken a területeken, akkor megfosztja magát attól a lényeges erőforrástól, amely a békét szolgálja. Különösen az óriási nevelő erővel rendelkező tömegjátékokat az eszközöknek van rendkívüli felelősségük abban, hogy elősegítsék a család tiszteltetését, hogy bemutatassák annak reményeit és jogait, és előtérbe állítsák szépségét.

Az emberiség egy nagy család

6. Ahhoz, hogy a társadalmi közösség békében éljen, azokhoz az értékekhez kell igazodnia, amelyekre a családi közösség épül. Ervenyes ez a helyi és a nemzeti közösségekre, sőt a népek közösségére is, az emberiség családjára, amely a közös házban, azaz a Földön él. Ezzel kapcsolatban azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy a család egy férfi és egy nő felelősségteljes és végleges „igenjéből” születik, és a gyermekek tudatos „igenjéből” él, akik egymás után érkezve a család új tagjai lesznek. A családléti közösség fejlődéséhez minden tag nagyfelkü egyetértése szükséges. Ennek a tudatosságnak azok közös meggyőződésévé is kell válnia, akik arra hivatottak, hogy a közös emberi családot alkossák. Az embernek tudnia kell kimondani a saját „igenjét” erre a hivatásra, amelyet Isten maga írt az emberi természetbe. Nem véletlenül élünk egymás mellett. Mivel emberként mindannyian ugyanazt az utat járjuk, testvérek is vagyunk. Ezért nagyon fontos, hogy mindenki elkötelezze magát az Isten előtti felelősség útján, elismerve önmaga sajátját és a másik ember létének ősforrását. E legfőbb Elvez visszanyúlva lehet felfogni minden ember feltétel nélküli értékét, és így valósulhatnak meg az emberiség megbékélésének előfeltételei. E transzcendentális Alap nélkül a társadalom csak egymás mellett élők gyülekezete, nem olyan testvérek közössége, akik egy nagy család alkotására hivatottak.

Család, emberi közösség és környezet

7. A családnak otthonra van szüksége, nagyságának megfelelő környezetre, amely-

ben családi kapcsolatait megélheti. Az emberiség családjának otthona a Föld, a környezet, amelyet a teremtő Isten adott, hogy abban kreatívan és felelősséggel éljünk. Törődnünk kell környezetünkkel: az emberre van bízva, hogy felelősségteljes szabadsággal mindig a közjót szem előtt tartva őrizze és gondozza. Természetesen az ember mint érték elsőbbséget élvez az egész teremtett világhoz képest. A környezet tiszteltetésben tartása nem jelenti azt, hogy a természetet vagy az állatvilágot fontosabbnak tartjuk az embernél. Azt jelenti inkább, hogy az ember nem úgy kezeli a természetet, mint ami csak a saját érdekeit szolgálja, hiszen a jövő nemzedékeknek is joga, hogy a teremtett világ hasznukra legyen, és azal a felelős magatartással viszonyuljunk hozzá, amit most mi is magunkra vállalunk. A szégyeneket sem szabad elfelejtenünk, akik a teremtett világ javaiból sok esetben ki vannak zárva. Ma az emberiség a jövő ökológiai egyensúlyáért aggódik. Jó, ha az erre vonatkozó értékeléseket óvatosan, szakértőkkel és tudóssal folytatott párbeszédben fogalmazzuk meg anélkül, hogy ideológiákkal siettetve elhamarkodott következtetéseket vonnánk le. És mindenképp ezen értékelések összhangban egyezünk meg egy olyan fenntartható fejlődési modellben, amely mindenki jólétét biztosítja az ökológiai egyensúly tiszteltetésben tartásával. A környezet megóvásával járó költségeket pedig igazságosan kell szétosztanunk, szem előtt tartva az egyes országok fejlettségbeli különbségét, és azt, hogy szolidaritás legyünk a jövő nemzedékekkel. Az óvatosság nem jelenti azt, hogy ne vállaljunk felelősséget, és hogy eloddazuk a döntéseket. Sokkal inkább azt jelenti, hogy miután felelősséggel mérlegeltük az előtünk álló utat, vállaljuk a közös döntéshozatalt, hogy megerősítsük az ember és környezete közötti összhangot, amely Isten teremtő szereteténél tükrökell, hogy legyen: ebből a szeretetből származunk, és efelé tartunk.

8. Ezzel kapcsolatban alapvető, hogy a Földet „közös otthonunknak érezzük”, és ennek – mindenkit szolgáló – gondozásához az egyoldalú döntések helyett a párbeszéd útját válasszuk. Ha szükséges, létre lehet hozni több nemzetközi szintű intézményes fórumot, hogy együtt fogjunk hozzá „háznak” ügyeinek intézéséhez. A legfontosabb azonban, hogy megérjen az emberek tudatában a meggyőződés, hogy felelősségteljes együttműködésre van szükség. Az előttünk álló problémák összetettek, az idő pedig szorít. Ahhoz, hogy hatékonyan szembenézzünk a helyzettel, egyetértésben kell cselekednünk. Az egyik terület, amelyen különösen szükséges intenzívebb párbeszéd a nemzetek között, az Földünk energia-készleteinek kezelése. Ezzel kapcsolatban kettős feladat áll a technológiailag fejlett országok előtt: egyrészt meg kell vizsgálni a jelenlegi fejlődési modellből adódó megemelkedett fogyasztási mutatókat, másrészt gondoskodni kell megfelelő befektetésekről az energiaforrások differenciálása és javuló felhasználása érdekében. A gazdaságilag megerősödött országokat energiahiány jellemzi, olykor azonban ezt az éhséget a szegény országok kárára elégitik ki, amelyek elégtelen infrastruktúrájuk és alacsony technológiai szintjük miatt kénytelenek eladni a birtokukban lévő energiakészleteket. Néha még politikai szabadságuk is kétségbeesés válik, amikor protektorátus jön létre, vagy amikor olyan feltételeket támasztanak velük szemben, amelyek egyértelműen megalozóak. □

(A pápai körlevél 2. részét márciusi számunkban közöljük)

HÍREK – ESEMÉNYEK

Az észak-kínai Hebei tartományban karácsonykor átmenetileg szabadlábra helyezték Zseng-ding 73 éves püspökét. A hatóságok azonban jelezték, hogy rövidesen folytatnia kell büntetésének letöltését, amelyet tavaly nyáron szabtak ki rá, mert ismertette XVI. Benedek pápa vallászsabadságot sürgető pásztorlevelét. Ebben a Szentatyia az Egyház ügyeibe történt beavatkozást vetett a pekingi kormány szemére, egyben pedig kérte az állami vezetőket párbeszéd megkezdésére a Vatikánnal. Kínában csak a kormányhű, úgynevezett hazafias Egyház működését engedélyezik, a Rómával kapcsolatban álló papokat és hívőket változatlanul üldözik. Zseng-ding püspöke is eddig több mint 20 évet töltött börtönben, illetve úgynevezett átnevelő táborban.

A római II Giornale című lap értesülése szerint XII. Pius pápa szentté avatásának kérelmei nem azt jelentik, hogy a Vatikán kételkedne a néhai egyházfő szentségében, de tart a gyors szentté avatás következményeitől. A lap úgy tudja, hogy egyes bíborosok azért ajánlották XVI. Benedek pápának a folyamat lassítását, hogy ne terheljék a Szentszék és Izrael kapcsolatát. XII. Pius bírálói azt vetik a néhai egyházfő szemére, hogy nem tett meg mindent Hitlerrel szemben a zsidóüldözés megakadályozására. A pápa hívei szerint XII. Pius a színtalpak mögött igyekezett minél több zsidót megmenteni.

Az Európai Unióban belül Magyarországon töltöttek a legtöbb időt a gyerekek a tévé-képernyő előtt. Az UPC kábelszolgáltató nemzetközi felmérése kimutatta, hogy a magyar gyerekek kétharmada naponta több mint másfél órát tévézett. 100 magyar gyerekzsoza közül 56-ban van saját televíziós készülék, amelynek nézésebe a szülők legfeljebb ritkán szólnak bele. Ez az arány 15 százalékkal magasabb az uniós átlagnál.

Lapunk egykori munkatársát, a néhai éve Budapestre települt Skultéty Csabát „elfedezte” a magyar média: 2006-ban, a pozsonyi Madách-Poso-

nium Kiadónál megjelent „Vasfűggyönyön át” című életrajzi kötetét immár több tucat lap is ismertette. A cikkek egy része kitér arra is, hogy Skultéty Csaba a hungarikumok, kiváltképpen a magyar főváros történetével foglalkozó régi kiadványok gyűjtése terén is kimagasló érdemeket szerzett. **Vincze András**

Óriáskereszt épül Eperjesen

Néhány éven belül Eperjesen áll majd Európa legnagyobb Krisztus-szobra. A 33 méter magas betonból készült alkotás 5 méterrel alacsonyabb lesz, mint a Rio de Janeiroban álló híres szobor, ennek lisszaboni másolatánál azonban 5 méterrel magasabb lesz. A munkálatokkal három szlovák szobrászt bízták meg. Az 500 ezer eurót is elérő költségeket kizárólag magánadományokból kívánják finanszírozni.

Eperjes a görög katolikusok és az ortodoxok számára is jelentős város, amely különleges erőfeszítéseket tesz a keresztény egyházak közötti jó együttműködés terén.

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

Keresztelések: *Staroscik Oliver*, S. Péter és S. Nicoleta Alexandrina kisfia 2007. július 29-én, *Hajdú Fiona Réka*, H. Pál és Zsuzsanna kisleánya augusztus 5-én, valamint *Kecskési Mark Andreas*, K. Thomas Tibor és Ildikó kisfia 2007. december 9-én a müncheni Damenstift-templomban részesültek a kereszttség szentségében.

Szentségi házasságot kötöttek: *Landvogt Michael* és *Ballya Silvia* szeptember 15-én, a müncheni Damenstift-templomban, valamint *Ruf Christian* és *Rumszauer Judit* október 13-án, a müncheni Kreuzkirche-ben.

Halottaink: *Richter Ilona* 92 éves korában hunyt el, temetése november 30-án a müncheni Neuer-Waldfriedhofban volt. Adj Uram, örök nyugalommal neki és az örök világosság fényeskedjék neki!

Varga Katalin

SZÁJRÓL SZÁJRA

Mindennapi történetek

Valahol olvastam a következőket: Egy idős olasz hölgy utazása előtt listát készített az elintézendőkről. Amikor kifogyott az ügyes-bajos dolgok felírásából, még gyorsan hozzáírta: „Es mindenre gondolni, amit esetleg elfelejtettem volna!”

A férj és a feleség – rengeteg csomaggal – megérkezik a repülőtérré. A férj csendesen felsőhajtott:

– Milyen kár, hogy a zongorát nem hoztuk magunkkal!
– És ezt most nagyon szellemesnek tartod? – szisztege felesége indulatosan.
– Egyáltalán nem. – mondta szomorúan a férj – Pusztán azért említettem, mert a zongorán vannak a repülőjegyek.

A „Gyermekszáj” történetek mindig kedvesek és népszerűek. Gyakran lepnek meg kíméletlen logikájukkal. Legyen példa erre egy portugál papa elbeszélése:

A nagypapa öt éves unokáját etette. A portugáloknál igen népszerű hagymás rizs azonban nem nagyon ízlik a gyerekeknek, nem akarózik neki az evés. A nagypapa biztosítja, hogy egyen belőle jócskán, mert aki sok hagymát eszik, sokáig él. A gyerek ódzkodása láttán kis előadást tart arról, hogy az életben nemcsak azt kell tennünk, amit szívesen te-

szünk. Iskolába is el kell menni akár tessék, akár nem, mert aki nem tanul, az később nem kap jó munkát és így nem tud olyan szép életet élni, mint szeretne.
Az előadás végén a kis unoka mely meggyőződéssel jelentette ki, hogy márpedig ő – ha nem tetszik neki – nem fog iskolába járni és megélhetése miatt nem aggódik, mert a szüleinél fog élni.

– No és ha szüleid meghalnak? – kérdezte a nagypapa.

– Akkor a nagyszüleimmél élek. – hangzott a válasz.

– És ha azok is meghalnak? – erősködött a nagypapa.

– Akkor a nagybácsimmal és nagynénimmél! – így a gyerek.

– És mi lesz ha a nagybácsi és a nagynéni is meghal?

Mire a gyerek felháborodottan:
– Hát mi az? Ebben a családban senki nem eszik hagymát?

Sajátos logikára példa egy játékasznino ajtáján olvasható felírás: „A kasznino napi 24 órát tart nyitva. Kérjük, más időben ne jöjjenek!”

Viszont igen találónak tűnik egy kanadai templom olvasható felírás: „Illetéktelenekeket különösen szívesen látunk!”

Közreadta: **Ramsay Gyözö**

2008: A BIBLIA ÉVE

(Folytatás az 1. oldalról)

keresztény közösségek lassan kialakították azt a szokást, hogy az Őszövetség szent iratai mellett felolvastak olyan írásokat is, amelyek Jézus evangéliumát tartalmazták, köztük az apostolok leveleit is. Ezeknek az írásoknak a gyűjteményét nevezzük Újszövetségi Szentírásnak, amely az Őszövetség könyveivel együtt alkotja a Bibliát.

2. Számunkra a Biblia Isten üzenete az emberiséghez, és az Egyház könyve, ezért nem csupán irodalmi alkotásként olvassuk. Az Egyház élő hite fogalmazódik meg a Szentlélek által sugalmazott szerzők írásában, ezért az Egyház a Biblia őrzője és hiteles magyarázója. A két szövetség egyetlen és szerves egységet alkot. Az Őszövetség az Újszövetségben bontakozik ki, az Újszövetség pedig benne rejlik az Őszövetségben. Nem választhatjuk el őket egymástól. Összetartoznak, mint ígéret és beteljesedés. A Szentírásról írja a II. Vatikáni Zsinat: „Az Egyház mindenkör tisztelte a Szentírást, mint magát az Úr testét is, hiszen főleg a szent liturgiában szüntelenül veszi és nyújtja a hívőknek az élet kenyere... Az isteni írásokat a Szent Hagományjal együtt mindig hite legfőbb szabályának tartotta és tartja, mert Isten sugalmazására egyszer s mindenkorra vannak írásba foglalva, és így változatlanul közvetítik magának Istennek ígétjét.” (Dei Verbum 21).

3. Idén a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia protestáns testvéreinkkel együtt a Biblia évét hirdeti meg, mivel közös örökségünk, közös kincsünk a Biblia. Mindenkor tanulmányoznunk és követnünk kell, de ebben az évben különösen is gondoljunk arra, hogy ez az alapja keresztény életünknek, és mekkora nagy érték az egész emberiség számára. A Szentírás az egész európai kultúra bőséges és el nem apadó forrása. A Biblia a legtöbbször és a legtöbb példányban kinyomtatott könyv, a könyvek könyve. Valamennyi európai kultúra gyökerénél ott a bibliai hagyomány. Manapság tehát Európában olyan nemzeti kultúrák találhatók, amelyek a maguk módján dolgozták föl ezt az értékes örökséget, sajátos zsenialitással jelenítették meg szóban, írásban, zenében, képen és szoborban mindazt, amit számunkra a Biblia közvetít. Örömmel fedezzük fel, hogy régi magyar irodalmunk, könyvnyomtatásunk, művészetünk emlékeit építgy megihlette a Biblia, mint ahogy ma is jelen van szólásainkban, szokásainkban, közösségi életünkben.

4. A Szentírás életformáló útmutatást ad az igaz életre való nevelésre (vö. 2Tim 3,16). Nélküle Jézus Krisztust nem ismerhetjük meg, mert „aki

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (missziókkal) rendezni! Csak a kiadóhivataltól postázott újságok előfizetését kérjük az ÉLETÜNK müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betétként: 0,10 EUR
„Jelge” – postaköltség 5,00
Üzleti-, nyereséges hirdetés betétként 0,20
Nagybetűs sorok betétként 0,40
Egyszeri 1 „pontos” keret 10,00
Kétszörös hirdetés az összeg kétszerese.
Külön kívánásokat esetenként árazunk.
Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a 10. hó 10. napig!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!

nem ismeri a Szentírást, nem ismeri Krisztust” – mondja Szent Jeromos. Ha másért nem, hát ezért is érdemes elvassunk a Szentírás könyveit. Nagyon fontos, hogy ha még nem volna, szerzzünk be mai magyar nyelven olvasható Bibliát az Egyház hiteles magyarázataival. Rendszeresen olvassuk, merítsünk ebből a bővíző forrásból, elmélkedjünk róla nap mint nap, és elmélkedésünk eredményeként tűzzünk el kisebb-nagyobb feladatokat. Válaszoljunk arra az isteni hívásra, amely a Szentírásról keresztüli mindnyájunkhoz szól. Olvassuk a Szentírást közösségekben is, vegyünk részt bibliaórákon, hiszen a Szentírás közösséggel-kötező erő is.

5. 2008-ra XVI. Benedek pápa meghirdette Szent Pál apostol jubileumi évét. Ő nemcsak az Újszövetség számos könyvének szerzője, hanem az az ember is, akinek életében Krisztus gyökeres fordulatot hozott. A kereszténység meggyőződés elutasítója megrázó élmény hatására Krisztus tanítványa lesz. De nemcsak tanítványa, hanem apostola, küldötte, hirdetője is. Róla kell példát vennünk, amikor a Szentírásban találhatjuk önmagunkat, csak elfogadjuk és a magunkénak valljuk, hanem igyekezzünk továbbadni a mai kor emberek számára. Ezt az örömmel és igyekezetünket fejezi ki az ideai magyarországi Biblia évé számos programja. Egyházmegyéinként külön-külön és evangélikus, valamint református testvéreinkkel együtt is tervezzük közös programokat erre az esztendőre.

Az új esztendő első napján is keresztény reménységünk alapja Jézus ígérete: „Én veletek vagyok minden nap a világ végéig” (Mt 28,20). Adja Isten, hogy a Biblia mindannyiunk számára ma is eleven örökség, egyéni és közösségi életünk megtartója, erőforrása legyen. Ámen. □

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eltetuen@gmx.de

Felőlés kiadó:

Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
Felőlés szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőség tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Gyözö,
Szamosi József és Vincze András

Redaktion und Herausgeber:
UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eltetuen@gmx.de

Abonnement für ein Jahr: 15,- EUR
11 Exemplare
nach Überssee mit Luftpost USS 50,-

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelkesek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar lelkes, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ár: 1,50 EUR
Előfizetési ár egy évre 15,- EUR
Tengerentúrra USS 50,-

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegation
Sonderkonto „ÉLETÜNK”

Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
IBAN DE16 7001 0080 0060 6508 03
BIC PBNKDE33

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenfeld 11,
82256 Fürstenfeldbruck

Bélagengenhweis: Dieser Auflage liegt zweiseitig ein RUNDSCHEIBEN BEI.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámait és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmise helye és ideje után. Megtekinthető még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu>

ANGLIA:

London: Virágh József főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, Ealing, GB-London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/88566-0271. E-Mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com
 Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton, Brighton-Hove.

ÉSZAK-ANGLIA:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Rochdale, Wolverhampton, Bradford, Nottingham.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043-1/526 49 72; Fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs-újhegy (Familien-Kirche); Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. E-Mail: bmke@katolikus.at <http://www.katolikus.at>

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmannstrasse 14, Tel.: 0043-1/317 3656.

Burgenland/Alsóőr: P. Keresztfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, Tel.: 0043-3352/34108. E-Mail: Kersztfalvi@freemail.hu
 Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnaponként 10.45-kor.

Grác: Ft. Fodor János lelkész, Ugri Mihály gondnok, Tel.: 0043-316/68 35 08; szentmise vasárnaponként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30, sz.

Innsbruck: Dr. Magda Szilveszter diakónus, Tel.: 0043-512/204 103. Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, Tel.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax), E-Mail: ernest.szabo@diocese-linz.at; Misézó helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Ft. Simon Attila kaplán, Tel.: 0043-676/877 27 345, E-Mail: simonatti@freemail.hu; Szentmise minden hónap 4. vasárnapján 12.00-kor a Kapuziner Kirche-ben, Waaggasse 15, A-9020 Kapuziner.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombat 17.00-kor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Schwarz Mária, Tel.: 0043-662/820 139.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Béniit 123, B-1050 Bruxelles/XL, Tel.: 0032-2/64 96 188.

Liège/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, Tel.: 0032-4/22 33 910; Fax: 0032-4/22116 09.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivétel. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Tel./fax: 0033-1/42 086170.

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 302, Avenue Jean Jaures, F-69007 Lyon, Tel.: 0033-4/78 501636.

NÉMETORSZÁG

Augsburg-i Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Türos Dezso plébános, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, Tel.: 0049-821/41 90 25 30 vagy 0049-170/77 18 529.

Bamberg-Eichstätt-Regensburg-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schweig, Tel.: 0049-911/507 57 96.

Essen-i Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraizskaner Str. 69a, D-45139 Essen, Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: 0049-221/23 8060.

Freiburg-Trier-Speyer-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Misézó helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Heidelberg, Baden Baden. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Elbinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe. Tel./Fax: 0049-721/ 687215.

Berlin-i és Hamburg-i Főegyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, Tel.: 0049-40/25 077 83.

Köln-i Főegyházmegye és Aachen: Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-Mail: ungarnzentrum@netcologne.de Tel.: 0049-221/238060. Fax: 0049-221/ 232120; <http://www.Ungarnzentrum.de>

HIRDETÉSEK

Eladó Vörsön, Keszthely közelében, 2 db közművesített építési telek, össz. 6.000 m². T.: 0033-237/462-802, E-mail: agnesterek@aol.com

Hévízen (termáló) gyönyörű helyen apartmanok egész évben kiadók, 10 EUR/fő. T.: +36-83/341-063

Magyar hölgy, 54 éves, magyarul beszélő családnál, idősgondozást, ápolást vállal bentlakással. T.: 0036-30/509-2916, 0036-70/611-5969, 0036-78/486-107.

Magyarul is értő hölgy ápolását, gondozását, háztartásvezetést vállalom, München és környékén (50 éves hölgy, 6 év tapasztalattal), bentlakással. T.: 0175/350-7752, este.

Németország, 59 éves, magyarul beszélő, szöke, fiatalos, jó megjelenésű, meleg otthont szerető, utazást, zenét kedvelő özvegyasszony, keresi, őszinte szándékkal, hasonló érdeklődésű, intelligens társát. Jelige: „Az élet csak párosan szép.”

Diplomás könyvtáros, harminc éves Országos Széchényi Könyvtári gyakorlattal irodalmi-és/vagy történeti kutatást vállal: Horák Mária, T.: 0036-1/226 14 69, E-mail: horakmari@gmail.com

Eladó Bp.-en, II. ker., Szilágyi Erzsébet fasorban, panorámás, 114 m²-es, 3,5 szobás, igényesen felújított örökölés tulajdonostól. Irányár 39.900.000 Ft. T.: 17 h után: 0036-30/501-0415.

Régóta kerestek? Magyar zenei CD-k, DVD-k, film-ek postán! T.: 0049-(0)30428-04372.www.azvuk.de

Limburg-Fulda-Mainz-i Egyházmegye

frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Gießen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: 0049-69/24 79 50 21. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freising-i Főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Miszszó – Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhlinger Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, 982638, Fax: 0049-89/985419. E-Mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de

Münster-Paderborn-Osnabrück-i Egyházmegyék: Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Tel./Fax.: 0049-251/32 65 01. E-Mail:ungarische-mission@bistum-muenster.de

Passau-i Egyházmegye: Misézóhely: Passau: Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

Rotenburg-Stuttgart-i Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommem, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle-Str. 30, D-70186 Stuttgart. Tel.: 0049-711/2369190 E-Mail: missio@ukgm-stgt.de v. istvan.gyuras@ukgmstgt.de www.ukgm-stgt.de

Würzburg-i Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsek Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Telefon: 0049-931/38 62 43.

NORVÉGIA: Munkerduveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József-kápolnában (Akerseien 4). Tel./fax.: 0047/22744 124.

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Istituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. Telefon: 0039-06/684-2620. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivétel júl., aug., dec.) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyja kápolnájában minden kedden 7.45-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Tonale 19, kivétel jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Bologna, Catania, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: P. Ruppert József SchP, Tel.: 0039-347/344 55 38, E-Mail: jruppert@calasanz.net

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Róm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041-1/36 23 303. E-Mail: f.vizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld, Basel.

Fribourg: Ft. Popa Péter, Tel.: 0041-26/534 0672. Szentmise minden hó 4. vasárnapján 11.15-kor, az Orsolyiták templomában (rue de Lausanne). Misézó helyek: Bern: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. Tel.: 00 41-22/7910458; Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. Tel.: 0041-21/6478 678; Bern: Róm. Kath. Ungarn-mission, Pf. 7717, CH-3000 Bern. E-Mail: info@katolikus.ch <http://www.katolikus.ch> □

A KAIROSZ KIADÓ könyvajánlata

Molnár Tamás Keresztény humanizmus

Formátum: fr/5, 152 oldal,
kartonált, ára: 13 EUR / 19 USD

Mi a humanizmus? Vajon ellentétben áll-e a keresztény hittel és tanítással? Van-e olyan, hogy keresztény humanizmus? Az Amerikában élő filozófus szerző válasza ezekre a kérdésekre magyarul

először megjelenő művében.

Nagyimihályi Géza Árpád-házi Szent Piroška Az „idegen” szent

Formátum: B/5, 164 oldal,
kemény táblás, ára: 17 EUR / 24 USD

Piroška volt az a méltatlanul elfelejtett eszázárné, aki mind világi működése terén, mind az Egyház szolgálatában elévülhetetlen érdemeket szerzett. Nagyimihályi Géza feltárta munkája során a történelmi, élet-rajzi háttérből, a gazdag irodalomból fókuszatosan bomlik ki az „idegen szent” (Xéné) Piroška alakja, s tevékenységének fő színtere, a Pantokrátor-monostor. Izgalmas, lebilincselő olvasmány, nem csupán a szakértő, a laikus számára is.

Walter Nigg Soren Kierkegaard

Formátum: fr/5, 224 oldal,
kartonált, ára: 12,5 EUR / 19 USD

E mű a dán filozófus, író és teológus – Soren Kierkegaard (1813–1855) – életútját és munkásságát mutatja be, a hagyományostól eltérő megközelítésben. Walter Nigg (1903–1988), luzerni pap és egyháztörténeti professzor nevéhez fűződik Assisi Szent Ferenc, Avilai Szent Teréz és az európai szellemi élet más kiemelkedő egyéniségeinek monográfiája is.

Karl Pfleger A Krisztus-központú világszemlélet hat merész képviselője

Formátum: fr/5, 212 oldal,
kartonált, ára: 12,5 EUR / 19 USD

Karl Pfleger nagy témája a Krisztus-központúság. Írásai-ban mindig újra egészen sajátos módon ad mutatta be, hogy miként történt és milyen hatást fejtett ki a Nyugat nagy egyéniségeiben a Krisztus-sal való találkozás. A jelen könyvben: Augustinus, Pascal, Luther, Schelling, Szolovjev és Teilhard de Chardin a hősei ennek a „kalandnak”.

Miért hiszek? c. sorozat

(formátum 100 x 165 mm, ára kötetenként: 7 EUR / 10 USD)

Istenről beszélő vonalak

– Simon András grafikusmal beszélget Csengei Ágota

Lelkemb a templom

– Bagdy Emőke pszichológussal beszélget Ferenczi Andrea

Hívom a családokat

– Bíró László püspökkel beszélget Simon Erika

Mert én tudom, honnan jöttem...

– Lengyel Péter táncművész-koreográfussal beszélget Sipos Márta

A könyvek megrendelhetők:

Kairosz Kiadó, H-1134 Budapest, Apály u. 2/b
Tel./fax: +36-1/359-9825, E-mail: kairosz@hu.inter.net

Szállítás: postai úton. Fizetés módja: utánvét vagy banki átutalás.

(A postaköltség a megrendelőt terheli.)

www.kairosz.hu